Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO WILEŃSKIEGO

Nr. 11. Wilno, 1 Listopada 1935 r. Rok XII.

TREŚĆ

75

OKÓLNIK Nr. 47.

z dnia 4 maja 1935 r. (BP-9981/35).

w sprawie opłat przy egzaminach praktycznych nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 10 maja 1935 Nr. 4 poz. 41).

Wymienioną w pkt. 15 okólnika Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (IR-4547/34) o opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6-7, poz. 96) opłatę za egzamin na świadectwo praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechnych obniżam na zł. 50 z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 1935 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego:
(—) W. Jędrzejewicz.

76

OKÓLNIK Nr. 76

z dnia 12 sierpnia 1935 r. (II-4261/35)

w sprawie dzieci-ofiar ruchu kołowego.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 25 września 1935 Nr. 8 poz. 157).

Celem należytego uświadomienia młodzieży szkolnej o niebezpieczeństwie grożącem jej na ulicy, Ministerstwo poleca dyrekcjom i kierownictwom wszystkich podległych szkół, aby wychowawcy poszczególnych klas i oddziałów corocznie na początku roku szkolnego zwracali młodzieży szkolnej uwagę na konieczność ścisłego stosowania się do obowiązujących przepisów o ruchu na ulicach miast i drogach publicznych.

W szczególności należałoby wpoić w uczniów przeświadczenie, że

1) nie należy bawić się na szosach i ulicach,
2) samochód, będący w pełnym biegu nie da się raptownie zatrzymać,

3) wzbronione jest usiłowanie zawieszania się w tyle pojazdów,
4) nie należy szybko przechodzić przez jezdnię przed zbliżającym się samochodem, tramwajem,
5) idąc należy korzystać tylko z chodnika, a na jezdnię wkraczać wyłącznie w razie przechodzenia na drugą stronę ulicy,
6) przejścia przez jezdnię dokonuje się najkrótszą drogą — w pobliżu skrzyżowania ulic,
7) przechodzi się przez jezdnię krokiem przyśpieszonym przy zwracaniu uwagi na pojazdy, nadjeżdżające z lewej, a następnie z prawej strony,
8) usłyszawszy nawoływania lub sygnał ostrzegawczy należy obejrzeć się w kierunku głosu lub też zatrzymać się, by dać drogę pojazdowi,
9) stanie na jezdni i spacerowanie po niej jest wzbronione.

Pozatem należy również wyjaśnić uczniom rowerzystom, że w myśl obowiązujących przepisów nie wolno w czasie jazdy wykonywać popisowych ruchów i ewolucji, ścigać się z innym pojazdem, brać drugiego kolegę na rower, jakoteż obciążać rower ciężkiemi przedmiotami — koniecznem natomiast jest przed użyciem roweru badać sprawność hamulców i przyrządu sygnałowego, a w chwili nastania zmierzchu lub mgły używać świecącej silnie latarki.

W związku z tem należy w szkołach powszechnych w oddziałach I i II-im zwrócić szczególną uwagę na wiążący się z tą akcją materjał nauczania z zakresu kultury życia codziennego, wskazany w obowiązującym programie zajęć praktycznych, oraz na odpowiednie przystosowanie jego realizacji do warunków środowiska, w którem szkoła pracuje.

Podsekretarz Stanu:
(—) *Prof. K. Chyliński.*

77

OKÓLNIK Nr. 80

z dnia 11 września 1935 r. (IIS-5177/35).

w sprawie organizacji audycyj muzycznych na rok szkolny 1935/36 w państwowych gimnazjach ogólnokształcących.

(Przedruk z Dz. Urz. M. W. R. i O. P. z dnia 25 września 1935 Nr. 8 poz 161)

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje do wiadomości następującą instrukcję organizacyjną oraz wskazówki programowe na rok szkolny 1935/36, któremi należy się kierować przy realizacji audycyj muzycznych, nakazanych przez program nauki śpiewu i muzyki w państwowych gimnazjach ogólnokształcących:

1) Celem audycyj muzycznych dla młodzieży gimnazjalnej jest przedewszystkiem rozbudzenie estetycznej wrażliwości na przeżycia muzyczne, przyzwyczajenie do obcowania z muzyką i wyrobienie potrzeby jej słuchania.

2) Audycja winna się składać z części muzycznej (około 30 minut), oraz objaśnień, (trwających łącznie nie więcej niż 15 minut), wygłaszanych na początku audycji, oraz przed grupami utworów, lub utworami charakterystycznemi. Audycje należą do obowiązkowych zajęć szkolnych, pożądanem byłoby więc, aby się odbywały w czasie godzin lekcyjnych, lub bezpośrednio po ich ukończeniu.

3) W ciągu roku szkolnego winno się odbyć przynajmniej 8 audycyj, których tematy podano niżej.

4) Najbardziej celową formą audycji jest ta, w której zachodzi bezpośredni kontakt muzyka—wykonawcy ze słuchaczem. Zatem, o ile tylko warunki na to pozwolą, należy organizować przedewszystkiem audycje muzyki żywej, przyczem wykonawcami audycyj winni być artyści muzycy, bądź też wybitniejsze siły z pośród miłośników muzyki, względnie — dostatecznie przygotowani muzycznie uczniowie i zespoły uczniowskie. Pewną pomoc mogą okazać miejscowe stowarzyszenia muzyczne.

5) Muzyka mechaniczna może mieć zastosowanie w wyjątkowych wypadkach i tylko wtedy, kiedy strona techniczna aparatu zapewnia wykonanie, odpowiadające wymaganiom artystycznej produkcji. Pierwszeństwo

przed audycjami z płyt winny mieć audycje radjowe, transmitowane przedewszystkiem dla tych szkół, dla których zorganizowanie audycyj z bezpośrednim udziałem wykonawców jest niemożliwe. Muzyka z płyt może znaleźć zastosowanie przy demonstrowaniu uczniom utworów, których nie można im przedstawić w innem wykonaniu. Należy mieć na uwadze, że muzyka mechaniczna (z płyt i radjowa) nie sprzyja nawiązaniu bezpośredniego kontaktu z młodzieżą i nie stwarza atmosfery koncertu, do której uczniów należy przyzwyczajać.

6) Specjalną uwagę należy poświęcić pogadankom, służącym dla objaśnienia programu i utworów. Objaśniający powinien zdać sobie sprawę, że pogadanki te nie mają celów wyłącznie dydaktycznych, lecz mają pobudzić estetyczną wrażliwość ucznia, zbliżyć go do treści wykonywanych utworów i wytworzyć jak najżywsze zainteresowanie muzyką. Wiadomości o kompozytorach, formach muzycznych i t. p. nie powinny być podawane drobiazgowo a całość objaśnień nie powinna mieć charakteru lekcji szkolnej.

15 minut przeznaczonych na pogadankę winny być podzielone pomiędzy krótki wstęp, objaśniający ogólny charakter audycji, oraz zapowiadanie i objaśnienie poszczególnych utworów lub grup utworów. Po wyczerpaniu programu audycji wskazanem jest ustalenie utworu, który najbardziej się słuchaczom podobał. Utwór ten należałoby powtórzyć, o ile tylko czas trwania audycji na to pozwoli. Tego rodzaju umożliwienie wyboru utworu wyrabia pewien krytycyzm u słuchaczów, a także daje organizatorom audycyj zasób doświadczeń, z których można skorzystać przy układaniu programów następnych audycyj.

Tematy audycyj muzycznych dla gimnazjum na rok szkolny 1935/36.

I. Moniuszko.
II. Tańce polskie.
III. Pieśń artystyczna.
IV. Muzyka taneczna (stylizowana — polska i obca).
V. Muzyka religijna.
VI. Muzyka programowa.
VII. Polska muzyka ludowa (z uwzględnieniem własnego regjonu).
VIII. Chopin.
IX. Audycja o programie dowolnym o charakterze koncertowym.

Jako przykłady orjentacyjne nie obowiązujące w szczegółach załącza się przy niniejszem typowe programy audycyj w dwóch warjantach—bez orkiestry i z orkiestrą, oraz wskazówki dotyczące objaśnień.

Typy programów audycyj.

I.—b e z o r k i e s t r y.

Moniuszko:

1) Arja z op. „Halka"—„Gdyby rannym słonkiem"—sopran.

2) Polonez z op. „Hrabina"—wiolonczela, lub skrzypce.

3) Arja z op. „Straszny Dwór" (z kurantem)—tenor.

4) Moniuszko — Melcer — „Dumka" — skrzypce.

5) Pieśni: a) „Morel", b) Krakowiak — „Niech się panie"...

6) a) „Przylecieli sokołowie", b) „Postój piękna gołąbeczko"—chór capella.

I.—z orkiestrą.

1) Mazur z op. „Straszny Dwór" — orkiestra.

2) Pieśni: a) „Znasz li ten kraj", b) Krakowiak „Niech się panie..."—sopran.

3) Polonez z op. „Hrabina"—wiolonczela z orkiestrą.

4) Arja z op. „Halka" — „Gdyby rannym słonkiem"—sopran z orkiestrą.

5) Tańce góralskie z op. „Halka" — orkiestra.

S ł o w o o b j a ś n i a j ą c e: Krótki życiorys Moniuszki. Moniuszko jako pieśniarz i twórca opery narodowej. Znaczenie muzyki Moniuszki w okresie niewoli. Jako fragment—znaczenie ideowe wstępu do aktu III — poloneza z op. „Hrabina".

II.—bez orkiestry. Tańce polskie.

1) Chopin:
   a) Polonez A-dur.
   b) Mazurek D-dur op. 33 Nr. 2—fortepian.

2) a) Z. Noskowski—Polonez elegijny.
   b) E. Młynarski — Mazur G-dur" — skrzypce.

3) a) Z. Noskowski — Krakowiak „Skowroneczek śpiewa".
   b) Chopin — „Hulanka" — Mazurek śpiew.

4) a) H. Wieniawski—Kujawiak.
   b) R. Statkowski—Oberek—skrzypce.

II. —z o r k i e s t r ą.

1) Moniuszko—Mazur z op. „Halka".

2) a) H. Wieniawski—Kujawiak.
b) Zarzycki—Mazur.
c) Statkowski—Oberek.
3) a) Z. Noskowski — Krakowiak „Skowroneczek”.
b) Chopin—„Hulanka”—sopran.
4) a) L. Różycki—Krakowiak z bal. „Pan Twardowski”.
Moniuszko—polonez z op. „Halka”—orkiestra.

Słowo objaśniające: Charakterystyczne cechy rytmiki poszczególnych form tanecznych w wykonywanych utworach. Objaśnienie stylizacji prostych form polskiego tańca ludowego i dworskiego w utworach kompozytorów z ewent. zacytowaniem odpowiednich motywów rytmicznych i melodyjnych tańców ludowych, użytych w kompozycjach.

III – bez orkiestry. Pieśń artystyczna.

1) a) Schubert — „Młynarz”.
b) Schumann — „Dwaj grenadjerzy”.
c) Moniuszko — „Stary kapral”—bas.
2) a) Paderewski — „Melodja“.
b) Czajkowski — „Canzonetta“ z koncertu skrzypcowego — skrzypce.
3) a) Chopin — Preludjum e-moll.
b) Mendelssohn—„Pieśń bez słów” — fortepian.
4) a) Karłowicz — „Skąd pierwsze gwiazdy“.
b) Różycki — „Jasna Lednica“.
c) Paderewski — „Dudziarz“.
d) Niewiadomski — „Otwórz Janku“—sopran.

Słowo objaśniające: Rodzaje pieśni (zwrotkowa i deklamacyjna). Wpływ pieśni ludowej na pieśń artystyczną w okresie romantyzmu. Forma pieśni w kompozycjach instrumentalnych.

IV — bez orkiestry. Muzyka taneczna (stylizowana polska i obca).

1) a) Gluck — Gawot A-dur.
b) Mozart — Menuet D-dur—skrzypce.
2) Chopin — a) Walc e-moll,
b) Mazurek — a-moll op. 7 Nr. 2 — fortepian.
3) a) Chopin — Polonez z sonaty wiolonczelowej,
b) Moszkowski — „Gitara“ — wiolonczela.
4) a) Dvorak—Taniec słowiański h-moll,
b) Brahms—Taniec węgierski g-moll—skrzypce.

IV — z orkiestrą.

1) Lully, Ramau, lub Bach J. S.—2 tańce z jednej ze suit, kontrastujące w tempie np. Allemanda i Cuurant, Sarabanda i Gigue i t. p.—orkiestra.
2) Chopin—a) Tarantella,
b) Mazurek a-moll op. 7 Nr. 2—fortepian.
3) a) Dvorak—Taniec słowiański h-moll,
b) Brahms—Taniec węgierski g-moll—skrzypce.
4) Liszt—Polonez—orkiestra.

Słowo objaśniające: Charakterystyczne cechy rytmiki poszczególnych form tanecznych w wykonywanych utworach, oraz zestawienie tych cech z podaniem zasadniczych motywów rytmicznych. Zwrócenie uwagi na formę poloneza, używaną dla stylizacji przez kompozytorów obcych.

V—bez orkiestry. Muzyka religijna.

1) a) Gomółka—Psalm.
b) Wacław z Szamotuł „Już się zmierzcha”—chór.
2) Gorczycki — „Illuxit sol“—sola chór, zespół smyczkowy.
3) Moniuszko—Dwie pieśni kościelne (copran lub tenor).

Słowo objaśniające: W krótkości—omówienie utworów z zaznaczeniem pokrewieństwa polskiej muzyki kościelnej z muzyką włoską i niemiecką. Tradycje kompozytorskie organistów polskich.

VI—bez orkiestry. Muzyka programowa.

1) a) Daguin—Kukułka,
b) Rameau—Kura,
c) Schuman—„Warum”—fortepian.
2) a) Schubert—„Król Olch”,
b) „Pstrąg”,
c) Moniuszko — „Prząśniczka” — sopran.
3) a) Saint—Saëns—„Łabędź”,
b) Rimski—Korsakow—„Trzmiel”,
c) H. Wieniawski — Legenda — skrzypce.

VI—z orkiestrą.

1) Moniuszko—„Bajka”—orkiestra.

2) Schubert—a) „Król Olch”,
b) „Pstrąg”—śpiew.
3) a) Bethoven — II lub III część symfonji VI (Pastoralnej),
b) Saint-Saëns — „Karnawał zwierząt” —orkiestra.

Słowo objaśniające: — Istota muzyki programowej i absolutnej (czystej). Omówienie utworów z uwzględnienlem ich programu.

VII.—bez orkiestry. Polska muzyka ludowa.

W audycji tej należy uwzględnić muzykę własnego lub najbliższego regjonu, wykonywując charakterystyczne pieśni ludowe w ich oryginalnem brzmieniu, oraz w miarę możności—uwzględnić regjonalną muzykę instrumentalną, a w tem—typowe kapele wiejskie z ich oryginalnemi instrumentami, np. góralską—3 skrzypiec i bas, wileńską — cymbały, instrument dęty drewniany i skrzypce, w Wielkopolsce — „dudy” i t. p. Program tej audycji winien również zawierać artystyczne opracowania instrumentalne i wokalne pieśni i tańców ludowych. Znaleźć się tu mogą opracowania pieśni Pankiewicza, Niewiadomskiego, Szopskiego i innych oraz instrumentalne utwory, jak np. „Album Tatrzański” na fortepian Paderewskiego, „Suita huculska” na skrzypce J. Maklakiewicza, „Pieśń Litewska” na skrzypce T. Szeligowskiego i t. p.

Słowo objaśniające: Cechy charakterystyczne regjonalnej pieśni ludowej. Muzyka taneczna i pieśń. Pieśń obrzędowa, obyczajowa, pieśń pracy (żniwne, pasterskie i t. p.), żołnierskie. Pieśń ludowa i pieśń artystyczna.

VIII—Chopin bez orkiestry.

1) Mazurek.
2) Preludjum.
3) Walc.
4) Nokturn.
5) Etiuda.
6) Ballada lub Scherzo — dowolnie wybrane, a nadto:
7) Polonez As-dur, oraz 2 pieśni również dowolnie wybrane.

Słowo Objaśniające: Krótki życiorys Chopina. Cechy jego twórczości. Związek z muzyką ludową. Nowe formy twórczości muzycznej w muzyce Chopina na podstawie wykonywanych utworów. Polska, objawiona w sztuce Chopina i ukazana światu kulturalnemu w okresie jej niewoli.

Wymienione wyżej wskazania winny być dostosowane do warunków miejscowych, w jakich znajdują się poszczególne szkoły. Dyrekcje szkół zatem powinny przed zorganizowaniem audycyj przeprowadzić odpowiednie przystosowania, w porozumieniu z kuratoryjnymi instruktorami śpiewu i muzyki, w tych zaś Okręgach szkolnych, które nie posiadają instruktorów—z instruktorem ministerjalnem.

Podsekretarz stanu:
(—) *K. Chyliński.*

KURATORJUM
Okręgu Szkolnego Wileńskiego
w Wilnie
Dnia 14 października 1935 roku.
Nr. O. 34807/31.

W związku z powyższem zechcą Dyrekcje szkół przesłać do Kuratorjum projekt audycyj muzycznych w bieżącym roku szkolnym.

Zwracam uwagę, iż w razie braku odpowiednich miejscowych sił muzyczno-artystycznych, dla zrealizowania programu audycyj muzycznych można się zwracać do organizacji Ruchu Muzycznego (ORMUZU) oddział w Wilnie, Zarzecze 16 m. 3 tel. 78.

Jeżeli w danej miejscowości są dwa lub więcej średnich zakładów naukowych, pożądanem jest porozumienie się Dyrekcyj dla wspólnego organizowania audycyj na większą skalę, co ułatwi przeprowadzenie tej akcji.

Kurator Okręgu Szkolnego:
(—) *K. Szelągowski.*

78

OKÓLNIK
Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego
z dnia 12 października 1935 r. Nr. II-34730/35
do P. P. Dyrektorów, Inspektorów Szkolnych i Kierowników Szkół w Okręgu

w sprawie opieki nad początkującymi nauczycielami (praktykantami).

Dotychczasowa opieka nad początkującymi nauczycielami (praktykantami) w zakładach niezawsze jeszcze jest wystarczająca, zbyt mało bowiem zwraca się uwagi na odpo-

wiednie przygotowanie ich do rzetelnej pracy w zawodzie nauczycielskim.

Praktyka przedegzaminowa jest okresem intensywnej pracy dla początkujących nauczycieli, w czasie którego winni opanować metody nauczania w ogólności, a dydaktykę swego przedmiotu w szczególności, zapoznać się z całością organizacji wychowania i pracy szkoły, poznać życie szkolne we wszelkich jego przejawach oraz ustalić właściwy stosunek do młodzieży szkolnej, tak, by po ukończeniu praktyki wyszli do pracy nietylko dokładnie zorjentowani w swej specjalności, lecz świadomi obowiązków i zadań nauczyciela-wychowawcy. Okres praktyki jest również czasem próby zdolności dydaktycznych, zainteresowań oraz charakteru początkujących nauczycieli. Nierzadko w tym okresie właśnie urabia się osobowość nauczyciela, a od bardziej lub mniej sumiennego wdrożenia go w obowiązki zawodu zależeć będzie kierunek całej jego przyszłej pracy.

Stąd też, by praktyka dała pozytywne wyniki, należy początkującego nauczyciela otoczyć troskliwą opieką, nie szczędzić mu rad i wskazówek, zmierzających do stałego podnoszenia poziomu jego pracy dydaktycznej i wychowawczej oraz pociągać do wysiłku własnym przykładem. Niemałą rolę odegra tu również odpowiednia atmosfera pracy, oraz dobry poziom dydaktyczny i wychowawczy w zakładzie.

Opiekę nad praktykantami sprawują: specjalny kierownik dydaktyczny, dyrektor zakładu i wizytator zgodnie z wskazaniami cz. VI, VII i VIII okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z 3 lipca 1926 r. (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. z 1926 r. Nr. 11 poz. 133).

W razie gdy praktyka przedegzaminowa odbywa się w najwyższych klasach (V, VI, VII) szkoły powszechnej, w myśl okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 115 z dnia 9 lipca 1932 r. Nr. II-S-5396/32 (Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 5 z 1932 r. poz. 55), opiekę nad praktykantami sprawują: Kierownik danej szkoły powszechnej (dydaktyczne kierownictwo) oraz Inspektor, względnie Podinspektor szkolny.

Kierownicy ci winni, w razie możliwości lokalnych, dać praktykantowi sposobność zapoznania się z organizacją nauczania i wychowania również w gimnazjum.

Obowiązki kierowników praktyki.

1) *Specjalny kierownik dydaktyczny* powinien hospitować lekcje praktykantów, omawiać z nimi ich plan, przeprowadzenie lekcji oraz jej wyniki; wskazywać sposoby rozwiązywania trudniejszych zagadnień dydaktycznych, które wyłonią się w toku lekcji, oraz zapraszać praktykantów na lekcje swoje oraz lekcje wybitniejszych nauczycieli danego przedmiotu, szczególnie jeżeli zawierają treść trudną pod względem dydaktycznym, a potem przeprowadzić z praktykantami dyskusje na temat danej lekcji. — Poza tem kierowik specjalny wskazuje początkującym nauczycielom literaturę dydaktyczną w zakresie ich przedmiotu, lepsze podręczniki dla nauczyciela i uczni oraz przeprowadza z nimi rozmowy i dyskusje na temat ważniejszych zagadnień dydaktycznych i metodycznych w zakresie ich specjalności.

2) *Dyrektor zakładu* przydziela praktykantom pracę wychowawczą i kontroluje jej wyniki, zapoznaje ich z organizacją wychowania i nauczania w szkole, organizacją szkolnictwa, administracją szkolną, omawia z nimi spostrzeżenia, jakie nasuwa życie szkolne, dopomaga do ustalenia właściwego stosunku do młodzieży, dąży do wyrobienia w początkującym nauczycielu obowiązkowości, a w związku z tem poczucia odpowiedzialności za dokładne wykonywanie obowiązków nauczycielsko-służbowych.

3) *Wizytator* czuwa nad jednolitem przeprowadzeniem praktyki na terenie zakładów, wskazując praktykantom literaturę w zakresie dydaktyki ogólnej, przeprowadza z nimi na ten temat rozmowy oraz kontroluje wyniki ich pracy.

Doceniając znaczenie dobrego przygotowania praktykantów do zawodu nauczycielskiego, dyrektor, przy układaniu dydaktycznego i wychowawczego planu pracy, bierze również pod uwagę organizację praktyki przedegzaminowej, w porozumieniu z wizytatorem i specjalnym kierownikiem praktyki układa jej plan, a następnie—w ciągu roku szkolnego-konsekwentnie go realizuje.

Nadsyłane do Kuratorjum sprawozdania po ukończonej praktyce winni dawać przejrzysty obraz jej przebiegu w/g następujących punktów:

a) dokładny przebieg praktyki przedegzaminowej,

b) klasy, w których kandydat udzielał lekcyj samodzielnie,

c) klasy, w których kandydat hospitował lekcje kierownika dydaktycznego lub innych osób,

d) ilość godzin tygodniowo zajęć praktykanta,

e) klasa, w której miał przydzielone wychowawstwo;

f) krótka, a istotna charakterystyka przeprowadzonych lekcyj oraz pracy dydakt. i wychow. praktykanta,

g) jasno sformułowany wniosek o uznanie lub nieuznanie praktyki,

h) ocena praktyki według skali: bardzo dobra, zadowalająca, niedostateczna.

W związku z częścią niniejszego okólnika, omawiającą obowiązki kierowników praktyki, nadmieniam ponadto, iż szkolenie praktykantów odbywać się winno w ścisłem porozumieniu z Kierownikami Ognisk metodycznych na terenie Okręgu, z którymi kierownicy praktyki powinni pozostawać w stałym kontakcie. W odniesieniu do kandydatów, odbywających praktykę przedegzaminową w zakresie nauczania ćwiczeń cielesnych, muzyki i śpiewu kierownicy porozumiewać się będą z Instruktorem Wychowania Fizycznego lub Instruktorem śpiewu i muzyki przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

Równocześnie podaję do wiadomości wykaz Ognisk metodycznych w Okręgu oraz nazwiska ich kierowników:

1) Ognisko metodyczne jęz. polskiego w Wilnie (P. Gimn. A. Mickiewicza — kier. p. Jadwiga Wokulska-Piotrowiczowa).

2) Ognisko metodyczne fizyki (P. Gimn. A. Mickiewicza — kier. p. Jan Kowal).

3) Ognisko metodyczne przyrody (P. Gimn. Z. Augusta — kier. p. Karol Bohdanowicz).

4) Ognisko metodyczne matematyki (P. Gimn. im. Kr. Z. Augusta — kier. p. Konst. Matulewicz).

5) Ognisko metodyczne jęz. obcych (Gimn. P. im. Kr. Z. Augusta — kier. p. Alfred Ehrman).

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) *K. Szelągowski.*

79

OKÓLNIK

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 17 października 1935 r. Nr. 34211/35.

Do P. P. Dyrektorów, Inspektorów Szkolnych i Kierowników Szkół w Okręgu

w sprawie składek w szkołach.

Okólnikiem z dnia 24 września 1934 r. Nr. 0.37444/34. (Dz. Urz. K. O. S. W. Nr. 10/1934 poz. 87) w sprawie składek w szkołach poleciłem P. P. Dyrektorom, Inspektorom Szkolnym i Kierownikom szkół zwrócenie specjalnej uwagi na przeciążenie młodzieży szkolnej różnego rodzaju opłatami i składkami. Mimo to nie wszystkie szkoły należycie zrozumiały postanowienia powyższego okólnika i w dalszym ciągu nie przeciwdziałają w dostateczny sposób przeciążeniu finansowemu młodzieży.

W związku z tem oraz na podstawie polecenia Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 5 października 1935 Nr. I Pol. 3363/35 zarządzam, aby wszelkie zbiórki na cele szkolne lub społeczne, choćby uzasadnione wychowawczo, miały charakter ściśle *dobrowolny.*

Jednocześnie polecam zawiadamiać Kuratorjum o wszelkich próbach wywierania nie dopuszczalnego nacisku na młodzież w kierunku zbierania od niej opłat i składek przez komitety, instytucje i organizacje społeczne i zabraniam egzekwowania od młodzieży opłat, nieprzewidzianych w odpowiednich zarządzeniach Ministerstwa.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) *K. Szelągowski.*

80

INSTRUKCJA

Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego

z dnia 7 października 1935 r. Nr. II—34007/35

w sprawie organizacji opieki szkół średnich nad szkołami powszechnemi.

Nauczanie w szkołach powszechnych na Wileńszczyźnie, szczególnie wiejskich, jest nad zwyczaj utrudnione z braku odpowiednich lokali na szkoły, właściwego zaopatrzenia szkół w pomoce naukowe, często ze względu na słabą frekwencję dzieci, spowodowaną bra-

kiem obuwia i ciepłego ubrania. Towarzystwo Popierania Budowy Szkół Powszechnych dąży skutecznie do zwiększenia ilości odpowiednich izb szkolnych, usunięcie dalszych braków winno być troską innych organizacyj społecznych. Do akcji pomocy szkołom powszechnym należy wciągnąć młodzież szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, organizując tę pomoc w taki sposób, by jednocześnie przyniosła możliwie jak najwięcej korzyści wychowawczych.

Opieka szkoły średniej w zasadzie winna obejmować t. zw. jednostki wychowawcze w szkołach powszechnych. Jednostką wychowawczą jest szkoła jednoklasowa lub klasa szkoły wyższego stopnia.

Szkoła opiekuńcza roztacza opiekę nad jedną lub kilkoma jednostkami wychowawczemi; opieki nad jednostkami wychowawczemi podejmują sią poszczególne klasy lub też organizacje uczniowskie (Straż Przednia, Harcerstwo, Koło Czerwonego Krzyża, Spółdzielnia uczniowska i t. d.).

Młodzież, której opiece ma być powierzona szkoła powszechna, winna być poinformowana o istocie zagadnienia w taki sposób, aby udzielaną pomoc traktowała jako obowiązek społeczny.

Metoda postępowania z młodzieżą starszą i młodszą winna być różna. Starszej młodzieży należy podać szereg statystycznych danych, dotyczących nauczania powszechnego w Polsce wogóle, na Wileńszczyźnie i w danym powiecie w szczególności, należy wyjaśnić wpływ oświaty na podniesienie dobrobytu wsi, na znaczenie wsi w życiu gospodarczem całego Państwa, w ogólnych zarysach należy zapoznać z organizacją szkół powszechnych. Jest wskazane również zapoznać młodzież przy tej sposobności z zagadnieniem opieki nad dzieckiem u nas i zagranicą (Japonja). Do młodszych należy podejść bardziej od strony uczuciowej, podkreślając trudne warunki w jakich uczą się dzieci wiejskie, brak często obuwia, ciepłej odzieży, złe odżywianie i t. p.

Młodzież szkoły, której opiece powierzono szkołę powszechną, nawiązuje korespondencję z tą szkołą, dąży do utrzymania stałego kontaktu z nią, w miarę możności organizuje na wiosnę lub jesienią wycieczkę do szkoły na wsi, albo ułatwia wycieczkę dziatwie wiejskiej do miasta.

Nauczyciel—opiekun organizacji uczniowskiej, której powierzono opiekę nad szkołą powszechną, winien czuwać, aby korespondencja miała właściwy charakter, winien dążyć do wykorzystania korespondencji swoich wychowanków ze szkołą powszechną celem zapoznania młodzieży z życiem wsi i jej potrzebami, celem rozbudzenia wśród starszej młodzieży zainteresowania zagadnieniami natury społecznej i gospodarczej na terenie wsi.

Pomoc młodzieży szkół średnich dla szkół powszechnych może byc dwojakiego rodzaju:

A—pomoc dla szkoły,

B—pomoc dla dzieci.

A. Pomoc dla szkoły będzie polegała na nadsyłaniu takich przedmiotów i pomocy naukowych, w które szkoła w normalnych warunkach winna być zaopatrzona, a więc:

1) książki do czytania (do bibljoteki szkolnej),
2) roczniki „Płomyka” i „Płomyczka” oraz bieżące numery „Szkolnej Gazetki Ściennej”,
3) podręczniki (po otrzymaniu wiadomości, które są używane w dawnej szkole),
4) mapy, atlasy, globusy, „Ilustracje szkolne”,
5) piłki do siatkówki i inne, łyżwy, narty;
6) albumy geograficzne, historyczne i przyrodnicze z pocztówkami i ilustracjami z pism, wykonane w związku z nauką szkolną lub zrobione specjalnie dla szkoły powsz.;
7) pomoce naukowe: komplety cyfr na kartonikach, tablice mnożenia i dodawania, ramy do obrazów (do „Ilustracyj szkolnych”), modele telefonu i telegrafu, radjoodbiorniki, kompasy, kątomierze, linje z podziałkami i t. d.
8) modele okrętów, samolotów, samochodów, tramwajów, pociągów osobowych i towarowych.

Przedmioty, wskazane w punktach 7 i 8, mogą być wykonane między innemi na zajęciach praktycznych ochotniczych.

B. pomoc dla dzieci będzie polegała na przesyłaniu przedmiotów, z których dzieci niezamożne będą korzystały indywidualnie, a więc:

1) obuwie (wyreperowane),
2) bielizna, ubranie, czapki, rękawiczki, swetry, szaliki, chusteczki do nosa, ręczniki, kołnierzyki dla dziewczy-

nek i t. d. (chemicznie wyprane lub wydezynfekowane);
3) szczotki do zębów, do rąk, do butów, mydło, grzebyki i t. p.;
4) zeszyty, ołówki, kredki, gumy, pędzelki, farbki, obsadki, piórniki, papier szary i kolorowy, naparstki, nożyczki, scyzoryki;
5) kałamarzyki (n. p. po atramencie do wiecznych piór);
6) pudełka różnego rodzaju (tekturowe, blaszane, drewniane);
7) zabawki, a więc piłki małe, lalki, zwierzątka miękkie, zabawki mechaniczne, ozdoby choinkowe, harmonijki ustne i t. p.;
8) obrazki, pocztówki, barwne papierki, kolorowe gałganki i t. d.

Młodzież nie powinna sama obdarowywać dzieci przywiezionemi paczkami, nauczyciele lepiej podzielają przeznaczone dla dzieci rzeczy, wręczając je bezpośrednio dzieciom, o ile rzeczy te (zabawki i drobiazgi) będą przeznaczone do podziału pomiędzy wszystkie dzieci, albo za pośrednictwem rodziców, kiedy mają być obdzielone najbiedniejsze (przedmioty podane w punktach 1 i 2).

Należy podsunąć młodzieży myśl, że wysłanie z okazji dnia uroczystości państwowej do szkoły powszechnej paczki, której zawartość da dzieciom dużo radości i zwiększy zaopatrzenie szkoły w pomoce naukowe, że wyjazd młodzieży na wieś celem zorganizowania w dniu tym w szkole powszechnej obchodu ze śpiewem, muzyką, inscenizacją lub wyświetlaniem przeźroczy, zorganizowaniem gier dla dzieci—jest jednym z najlepszych sposobów uczczenia rocznicy narodowej, szczególnie dnia 19 marca, tym bowiem sposobem młodzież może wykazać, iż dąży do wyrobienia w sobie takiego stosunku do dziecka, jaki miał Marszałek Józef Piłsudski.

Ze względów wychowawczych oraz ze względu na sezonowe potrzeby szkoły należałoby przy wysyłaniu paczek stosować się do terminów:

1) początek roku szkolnego (wysyłać przedewszystkiem podręczniki, przybory szkolne),
2) dzień 11 listopada (przedewszystkiem ciepłe ubrania, obuwie),
3) Boże Narodzenie (obok innych rzeczy zabawki, ozdoby choinkowe);
4) dzień Imienin Pana Prezydenta (bibljoteczki, pomoce naukowe);
5) Wielkanoc (piłki do siatkówki, książki i przybory w związku nauką przyrody żywej);
6) dzień 19 marca (zabawki dla młodszych: żołnierzyki, koniki, szabelki, lalki, dla starszych—kredki, farbki i t. d., pozatem możliwie dla wszystkich kołnierzyki, chusteczki do nosa i t. p.);
7) dzień 3 maja (pomoce naukowe, wykonane przez młodzież w czasie nauki szkolnej).

W sprawie przydziału szkoły powszechnej celem zaopiekowania się nią Dyrekcje szkół średnich i zawodowych winny zwrócić się do P. P. Inspektorów Szkolnych.

Wszelkie uwagi. któreby się nasunęły P. P. Dyrektorom w związku z prowadzeniem akcji opieki nad szkołami powszechnemi, należy kierować do Kuratorjum.

Kurator Okręgu Szkolnego:

(—) K. Szelągowski.

81

REGULAMIN

szkolnych kół uczestników Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

(Zatwierdzony decyzją Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 kwietnia 1935 r. Nr I Pol-1530-35).

1. Młodzież szkolna może uczestniczyć w Towarzystwie Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych jedynie w zorganizowanych dla niej przez Towarzystwo w obrębie szkół „Szkolnych Kołach Uczestników Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych".

W obrębie jednej szkoły może istnieć tylko jedno „Szkolne Koło Uczestników Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych".

2. Szkolne Koło Uczestników jest samodzielną sekcją najbliższego szkole Koła Tow. P. B. P. S. P., pozostaje pod wyłączną opieką i dozorem dyrektora (kierownika) szkoły względnie nauczyciela, któremu tę funkcję powierzono.

Zarząd Koła, w którego skład wchodzi Szkolne Koło Uczestników jako sekcja, do-

starcza Szkolnemu Kołu Uczestników potrzebnych druków.

3. Zadaniem Koła Uczestników jest propaganda wśród młodzieży szkolnej i najbliższego otoczenia haseł Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, przysparzanie Kołu nowych uczestników, wspomaganie funduszu budowy szkół, oraz pomoc szkołom powszechnym w zaopatrywaniu w pomoce szkolne i urządzenia szkolne.

Szkolne Koła Uczestników w zakresie, na jaki zezwalają przepisy szkolne, biorą udział w urządzaniu imprez na rzecz Towarzystwa i w organizowaniu „Tygodnia Szkoły Powszechej".

4. Uczestnikiem Koła Szkolnego może być każdy uczeń (uczenica), który (ra) zobowiąże się do realizowania zadań Koła, wskazanych w p. 3 niniejszego regulaminu oraz do wpłacania w szkołach powszechnych i w szkołach zawodowych rocznej składki w wysokości 50 groszy, w szkołach średnich ogólnokształcących i średnich zawodowych w wysokości 1 zł.

Składka może być rozłożona na 10 równych rat.

5. Uczestnik Koła Szkolnego otrzymuje za opłatą 5-groszową legitymację podpisaną przez Przewodniczącego i Sekretarza Koła, a tam gdzie Kołem kieruje nauczyciel—przez nauczyciela.

6. Uczestnikowi przysługuje prawo noszenia odznaki Towarzystwa.

7. Uczeń (nica) przestaje być uczestnikiem Szkolnego Koła Uczestników:

a) na własne żydanie, przyczem możliwie winien (nna) uiścić zaległe składki,
b) w przypadku wystąpienia ze szkoły lub jej ukończenia.

8. Organizacja Koła — zależnie od wieku uczestników i uznania Dyrekcji (Kierownictwa) szkoły — może być różna. Kołem może kierować:

a) jeden z nauczycieli, który spełnia wówczas funkcje Zarządu Koła,
b) Zarząd wybrany przez Ogólne Zgromadzenie Koła Uczestników danej szkoły (w razie większej liczby uczestników przez delegatów kół klasowych), zatwierdzony przez dyrektora (kierownika) szkoły i pozostający pod opieką i dozorem nauczyciela.

Ogólne Zgromadzenie powołuje również Komisję Rewizyjną, której skład wymaga zatwierdzenia dyrektora (kierownika).

9. Zarząd Koła Uczestników składa się z 5 osób, wybranych na przeciąg roku szkolnego. Zarząd wybiera z pośród siebie prezesa skarbnika i sekretarza.

Zarząd troszczy się o ścisłe wypełnianie zadań Koła, w szczególności zaś o organizowanie pomocy szkołom powszechnym (np. zbiórka książek do bibljotek, podręczników i t. p.). o regularne zbieranie składek i powiększanie funduszów Towarzystwa.

Zarząd prowadzi ewidencję uczestników i kontrolę wpłacanych przez nich składek. Wszelkie wpływy Zarząd przechowuje u dyrektora (kierownika) szkoły, poczem przekazuje je w określonych terminach skarbnikowi Koła Towarzystwa P. B. P. S. P., do którego Koło Uczestników wchodzi jako sekcja.

10. Komisja Rewizyjna składa się z 3 osób wybranych na przeciąg roku szkolnego.

Komisja Rewizyjna wybiera z pośród siebie przewodniczącego, zbiera się w miarę potrzeby (przynajmniej raz w roku przed Ogólnem Zgromadzeniem Uczestników) i bada całokształt pracy Zarządu Koła, w szczególności czy Zarząd Koła Uczestników spełnia przepisy niniejszego regulaminu i czy czuwa nad wykonaniem zadań Koła (p. 3).

11 Przynajmniej raz w roku, w miesiącu czerwcu odbywa się Ogólne Zgromadzenie Szkolnego Koła Uczestników, zwołane przez Zarząd Koła Uczestników względnie przez nauczyciela pełniącego funkcję Zarządu Koła. Tam gdzie pracami Koła kieruje Zarząd — Ogólne Zgromadzenie omawia sprawozdanie Zarządu Koła z pracy Koła i Komisji Rewizyjnej, zatwierdza plan pracy na rok następny, udziela ustępującemu Zarządowi absolutorjum i powołuje nowy Zarząd.

Na Ogólnem Zgromadzeniu Koła Uczestników należy poinformować zebranych o pracy i wynikach akcji Towarzystwa na terenie całej Rzeczypospolitej; informacyj winna udzielić osoba, wyznaczona przez Zarząd Koła Tow., do którego Koło Uczestników wchodzi jako sekcja.

Wszelkie uchwały Ogólnego Zgromadzenia wymagają zatwierdzenia dyrektorą (kierownika) szkoły.

12. Koło może być rozwiązane przez Dyrekcję (Kierownictwo) szkoły w przypadku niewypełnienia swoich zadań.

82

ORGANIZACJA SZKÓŁ

Uzupełnienie wykazu, ogłoszonego w Dz. Urz. K. O. S. Wil. z dnia 1.X 1935 nr 8—9—10 poz. 70 str. 133.

OKRĄG SZKOLNY WILEŃSKI.

A. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo Wileńskie.

Wilno — Gimnazjum T-wa Pedagogów w Wilnie—pełne prawa.

83

KOMUNIKATY.

Kurs teatralno-muzyczny dla nauczycielstwa.

W czasie feryj zimowych w dniach od 28 grudnia r. b. do 7-go stycznia włącznie r. n. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego organizuje w Wilnie kurs teatralno-muzyczny dla nauczycielstwa szkół powszechnych i niższych szkół rolniczych.

Kurs pracować będzie w dwuch grupach: teatralnej i muzycznej, część wykładów i zajęć praktycznych będzie prowadzona dla całego zespołu.

Uczestnicy kursu otrzymają bezpłatne mieszkanie i utrzymanie.

Zgłoszenia na kurs kierować należy do do P.P. Inspektorów szkolnych w terminie do 25 listopada r. b. Przyjęci na kurs otrzymają zawiadomienie z Kuratorjum O. S. Wil.

Zimowe kursy nauczycielskie.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego organizuje w czasie feryj zimowych następujące kursy:

1. *Harcerski kurs nauczycielski w Zakopanem.* Program kursu obejmuje zaznajomienie nauczycielstwa: a) z psychologicznemi podstawami harcerstwa i jego pedagogicznemi wartościami z uwzględnieniem zastosowania metod harcerskich w ogólnem wychowaniu szkolnem, b) z obozownictwem, prowadzeniem wycieczek i typowemi ćwiczeniami skautowemi i c) z prowadzeniem gromad zuchowych i drużyn harcerskich w szkole. Kurs przeznaczony jest dla opiekunów (ek) szkolnych drużyn harcerskich i odbędzie się w Zakopanem, w czasie *od 29 grudnia r. b. do 7 stycznia 1936 r.* Zakwaterowanie i utrzymanie wspólne w lokalu szkoły powszechnej. Opłata za kurs wynosi 10 zł. wpisowe i 30 zł. za utrzymanie.

2. *Kurs krajoznawczy poznania Wilna.* Program kursu obejmuje: historję sztuki i kultury Wilna, wiadomości z etnologji Wileńszczyzny, rzut oka na sytuację gospodarczą wileńską, bogactwa naturalne Wileńszczyzny. Kurs przeprowadzony będzie w formie wycieczek, organizowanych dla poznania poszczególnych objektów. Kurs odbędzie się w Wilnie, w czasie *od 29 grudnia r. b. do 7 stycznia 1936 r.* Mieszkanie i utrzymanie zapewnione w lokalu szkolnego schroniska wycieczkowego w Wilnie, ul. Dominikańska 3—5. Opłata za kurs wynosi: 25 zł., koszta mieszkania i utrzymania w schronisku.

3. *Kurs żeglarski na ślizgach na jeziorze Narocz.* Program kursu obejmuje: żeglarstwo zimowe na ślizgach, gimnastykę i gry sportowe na sali i jazdę na łyżwach. Kurs odbędzie się w czasie *od 29 grudnia r. b. do 7 stycznia 1936 r.* Utrzymanie i zakwaterowanie w szkolnem schronisku wycieczkowem nad Naroczą. Dojazd do stacji kolejowej Kobylniki i następnie 3 klm. końmi. Opłata za kurs wynosi: 10 zł. wpisowe i 25 zł. — koszta mieszkania i utrzymania w schronisku. Pierwszeństwo w przyjęciu na kurs mają uczestnicy letnich kursów żeglarskich nad Naroczą.

W organizowanych kursach mogą brać udział nauczyciele (ki) ze wszystkich typów i stopni szkół. Zgłoszenia na kursy należy przesyłać w terminie do 8 grudnia 1935 r. bezpośrednio do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie, ul. Wolana 10. Do zgłoszenia należy dołączyć znaczek za 25 gr. na odpowiedź oraz dowód wpłacenia wpisowego, bez czego zgłoszenie nie będzie rozpatrywane i pozostanie bez odpowiedzi. Wpisowe należy uskuteczniać wyłącznie przez *P. K. O. na Nr. 60150, na konto Komisji Wycieczkowej K. O. Szk. Wil.*

Po otrzymaniu zgłoszeń Kuratorjum prześle przed 20 grudnia r. b. karty przyjęcia na kurs, uprawniające do otrzymania biletów kolejowych po cenach wojskowych.

Kursy organizowane przez Związek harcerstwa Polskiego w harcerskich szkołach instruktorskich w r. 1935/36.

I. *W szkole instruktorów zuchowych w Nierodzimiu* (poczta i stacja kolejowa Skoczów w pow. cieszyńskim) odbędą się w b. r. szk.:

a) następujące kursy, mające na celu zapoznanie z podstawami pracy i prowadzenia gromad zuchowych:
1) od 6 do 15 października dla Chor. Wileńskiej (O. S. Wileński) i Białostockiej,
2) od 27 października do 6 listopada dla Chor. Śląskiej (Woj. Śląskie),
3) od 10 do 19 listopada dla Chor. Wileńskiej, Poleskiej i Białostockiej (O. S. Wileński i O. S. Brzeski),
4) od 1 do 11 grudnia dla terenów, objętych działalnością K. O. P. (O. S. Wileński, Brzeski i Łucki),
5) od 19 do 29 stycznia dla Chor. Krakowskiej, Radomskiej, Kieleckiej, i Zagłębiowskiej, (O. S. Krakowski)
6) od 3 do 13 lutego dla Chor. Poznańskiej i Pomorskiej (O. S. Poznański),
7) od 8 do 18 marca dla Chor. Lwowskiej (O. S. Lwowski),
8) od 20 do 30 marca dla Chor. Mazowieckiej i Łódzkiej (O. S. Warszawski).

Kursy powyższe organizowane są wyłącznie dla mężczyzn. Miejsc przewidzianych na każdym kursie 20—25.

a) kurs dla instruktorek i opiekunek gromad zuchowych, złożonych z chłopców w czasie od 23 lutego do 4 marca. Przewidzianych miejsc 20—25.

b) kurs dla kierowników kolonij zuchowych w czasie od 31 marca do 10 kwietnia. Kurs dostępny zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet. Przewidzianych miejsc 20—25.

c) kurs dla kierowników gromad specjalnych (przedewszystkiem dla gromad obejmujących dzieci niedorozwinięte, mogą jednak zgłosić się nań kandydaci na kierowników gromad dzieci głuchoniemych, ociemniałych, szpitalnych i sanatoryjnych). Kurs prowadzony będzie w oparciu o kolonję dzieci niedorozwiniętych w czasie od 3 do 13 maja. Przewidzianych miejsc 20.

d) konferencja kierowników (czek) gromad koedukacyjnych w czasie od 19 do 22 grudnia. Celem konferencji — omówienie dotychczasowych doświadczeń i wprowadzenie uczestników w metodę badania zainteresowań dziewcząt i chłopców w wieku zuchowym zapomocą ćwiczeń i zabaw zuchowych.

e) kurs dla referentów zuchowych w Komendach Hufców w czasie od 2 do 9 stycznia.

f) kurs gier i ćwiczeń zuchowych zimowych w czasie od 2 do 9 stycznia, przeznaczony dla absolwentów kursów instruktorskich zuchowych.

g) V ogólnopolska konferencja zuchowa w czasie od 27 do 31 grudnia.

h) konferencja, poświęcona sprawie wiązania nauczania szkolnego z elementami metody zuchowej w czasie od 16 do 19 lutego. Konferencja ta przeznaczona jest dla osób imiennie zaproszonych.

Opłata za pobyt na powyższych kursach wraz z pełnem utrzymaniem wynosi 2 zł. 50 gr. dziennie. Niezarobkujący mogą uzyskać zniżki.

II. *W szkole instruktorskiej żeńskiej na Buczu*, poczta i stacja kolejowa Skoczów w pow. cieszyńskim, zorganizowane będą w pierwszem półroczu b. r. szk. następujące kursy:

a) dziesięciodniowe kursy dla podharcmistrzyń (w wyjątkowych wypadkach dla kandydatek na podharcmistrzynie, posiadających próbę na drużynową). Zadaniem tych kursów jest przeszkolenie podharcmistrzyń celem wytworzenia w organizacji żeńskiej Z. H. P. jednolitej postawy ideowej grona instruktorskiego i ujednolicenia metod i środków wychowawczych.

Kursy te zostaną zorganizowane w czasie:
1) od 1 do 8 października,
2) od 6 do 13 listopada,
3) od 11 do 18 grudnia.

b) Ponadto w szkole instruktorskiej na Buczu odbędą się metodyczne kursy czterotygodniowe, prowadzone w oparciu o kolonję dziatwy:

a) kurs dla drużynowych harcerek w czasie od 12 października do 15 listopada,

b) kurs dla drużynowych zuchów w czasie od 16 listopada do 10 grudnia.

Opłata za pobyt na kursie wraz z pełnem utrzymaniem wynosi 2,50 zł. dziennie.

III. *W ośrodku kształcenia starszyzny harcerskiej Chorągwi Warszawskiej w Brwinowie* (willa prof. Wernera) zostaną zorganizowane cztery kursy dla nauczycieli (lek) —

opiekunów—drużyn, pragnących zapoznać się z celami, treścią i metodyką wychowania harcerskiego i prowadzeniem drużyny harcerskiej.

Kursy te odbędą się w czasie:

1) od 4 do 10 listopada,
2) od 12 do 19 listopada,
3) od 4 do 11 lutego,
4) od 3 do 10 marca.

Zgłoszenia na te kursy przesyłać należy drogą służbową do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Warszawskiego.

Opłata za kurs wynosi 20 zł.

IV. Uczestnicy kursów, organizowanych w terminie do 15 grudnia b. r., korzystać mogą z przejazdów za zleceniami ulgowemi za opłatą biletu według tabeli „K" na zasadzie zarządzenia P. U. P. W. i W. F. Nr. 550/490 (Zaop.) 35.

Propaganda przeciwgruźlicza w szkołach.

Kuratorjum O. S. podaje do wiadomości, że w czasie od dnia 1 grudnia b. r. do dnia 10 stycznia roku przyszłego (1936) Polski Związek przeciwgruźliczy organizuje doroczne „Dni Przeciwgruźlicze", poświęcone propagandzie przeciwgruźliczej oraz zbieraniu środków na walkę z gruźlicą.

Podobnie jak i w latach ubiegłych, Kuratorjum O. S. zaleca czynne współdziałanie w akcji propagandy przeciwgruźliczej prowadzonej w „Dniach Przeciwgruźliczych" przez Polski Związek Przeciwgruźliczy oraz wojewódzkie, powiatowe i lokalne Komitety „Dni Przeciwgruźliczych" z tem jednak, że akcja uświadamiająca Komitetów „Dni Przeciwgruźliczych" nie może być połączona z rozsprzedażą na terenie szkół nalepek przeciwgruźliczych lub jakiemikolwiek obciążeniami materjalnemi młodzieży szkolnej.

Nr. O. 34887/35.

Przewodnik po Polsce. Tom I-szy. Ziemie północno-wschodnie.

Związek Polskich Towarzystw Turystycznych wydał przewodnik turystyczny p. n. Przewodnik po Polsce. Tom I-szy powyższego wydawnictwa obejmuje ziemie północno-wschodnie, a mianowicie: Wileńszczyznę, Nowogródczyznę, Grodzieńszczyznę, Suwalszczyznę, Kurpiowszczyznę. Puszcze: Białowieską i Świsłocką, Podlasie i Polesie. Prócz tego wydawnictwo obejmuje zarys geograficzny i historyczny wymienionych ziem, wskazówki praktyczne w zakresie turystyki oraz zamieszcza szesnaście map ważniejszych terenów i plany miast: Wilna, Nowogródka, Grodna i Białegostoku.

Wydawnictwo to dokładnie informuje o ziemiach północno-wschodnich Polski i ułatwia możność poznania tych terenów.

Książka pożądana w bibljotekach szkolnych.

„Nauka jazdy na nartach"

Kuratorjum O. S. Wil. zwraca uwagę P. P. Dyrektorów, Nauczycieli ćwiczeń cielesnych Kierowników i Nauczycieli szkół powszechnych na wydawnictwo: Konstanty Pietkiewicz. „Nauka jazdy na nartach" Skład Główny Nasza Księgarnia. Warszawa 1935 r.

Praca p. Pietkiewicza ma charakter podręcznika, podającego szczegółową metodykę nauczania narciarstwa w szkole, poparta bogatym zasobem materjału ćwiczebnego i uzupełnionego rozdziałem traktującym wszechstronnie wycieczki i obozownictwo narciarskie, pierwszą pomoc, sprzęt narciarski i smarowanie nart.

Użyteczne to wydawnictwo może być z wielkim pożytkiem wyzyskane jako pomoc dla nauczyciela w realizacji nowych programów ćwiczeń cielesnych w szkołach powszechnych i średnich i powinno się znaleźć w bibljotekach szkolnych i nauczycieli w. f.

Fizyka i chemja w szkole.

Kuratorjum O. S zwraca uwagę Dyrekcyj i Kierownictw szkół na kwartalnik dydaktyczny p. t. Fizyka i Chemja w szkole. (Wilno, Zawalna 5). Redakcja czasopisma pragnąc przyjść z pomocą nauczycielstwu w okresie stopniowego realizowania nowych programów szkolnych umieszcza przedewszystkiem artykuły związane z realizowaniem tych programów.

Pożyteczne to wydawnictwo powinno znaleźć się w każdej bibljotece nauczycielskiej.

Jednocześnie Redakcja tego wydawnictwa za pośrednictwem Kuratorjum prosi P. P. Nauczycieli o nawiązanie kontaktu przez nadsyłanie czy to artykułów czy uwag związanych z realizowaniem nowych programów szkolnych.

Kwalifikacja wydawnictwa.

Ministerstwo Spraw Wojskowych zabroniło używania w szkołach i oddziałach wojskowych „Zeszytu rysunkowego z terenoznawstwa (do nauki szkicowania) wydanego przez firmę „Cel" Józefa Tomaszewskiego w Wilnie, ponieważ zeszyt ten zawiera 26 fałszywych znaków topograficznych.

Do nauki szkicowania wolno używać jedynie wydanego przez Główną Księgarnię wojskową, a zatwierdzonego do szkół przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego aktualnego „Zeszytu rysunkowego z terenoznawstwa do nauki szkicowania".

Nr. O. 30449/35.

Nieodebrane akcje Banku Polskiego.

Ministerstwo W. R. i O. P. jest w posiadaniu nieodebranych akcyj Banku Polskiego, wystawionych na następujące osoby:

1. Szutowiczównę Emilję,
2. Szołkowskę Malwinę,
3. Kluge Wiktora (cedowana na Kurłowiczową Marję).

Ministerstwo wzywa zainteresowanych, by zgłosili swoje miejsce pobytu, oraz udowodnili swe prawa do powyższych akcyj (Nr. IR-6129/34).

84

SPIS KSIĄŻEK

nabytych przez Centralną Bibljotekę Pedagogiczną przy K. O. S. Wil. w Wilnie w czerwcu—październiku 1935 r.

Kijas J. i Kosiński M. Próba korelacji jęz. polsk. z biologją w kl. I gimn. Lwów 1934.

Klar A. Problemy wychowawcze—zasady naucz. łącznego. Brody.

Klawe J. Szkolenie zawodowe a wieś. Wilno 1935.

Klemensiewicz Z. Język polski—kl. III gimn. i VII kl. szk. powsz. Lwów 1935.

Kłodziński A. Pochwała nowej szkoły polskiej. Kraków. 1933.

Koneczny F. O wielości cywilizacyj. Kraków 1935.

Kosiński K. Za murami Elsynory—studja o Wyspiańskim. W-wa 1935.

Kreutz M. Nowe kierunki psychologji. W-wa 1933.

Książka w pracy oświatowej. W-wa 1935.

Kupczyński T. Kraków w Powstaniu Kościuszkowskiem. Kraków 1912.

Kuśmierski F. Materjałoznawstwo rzemiosł drzewnych I—III. W-wa 1934.

Lechicka J. i Uklejska M. Szkoła w życiu codziennem. W-wa 1935.

Lednicki W. Iwan Groźny—apologeta absolutyzmu. Kraków 1926.

Lehr-Spławiński T. Język Polski jako zwierciadło kultury. Poznań 1935.

Lelewel J. Polska, dzieje i rzeczy jej t. VI. Poznań. 1859.

Lepecki M. B. Sowiecki Kaukaz—podróż do Gruzji. W-wa 1935.

Lipko A. Fotogrametrja zastosowana do obrony kraju. W-wa 1932.

Litwin A. i Wiącek S. Praca domowa ucznia szkoły powsz. W-wa 1935.

Lorentowicz J. Spojrzenie wstecz. W-wa 1935.

Lorentz S. Wycieczki Słonimskie—krótki przewodnik. Słonim 1933.

Łomnicki A. Geometrja dla III kl. gimnazjalnej. Lwów 1935.

Mackiewicz - Wojciechowska J. Uniwersytet „Latający". W-wa 1933.

Majkowski A. Ustawa konstytucyjna Rzeczypospolitej. W-wa 1935.

Malczewski R. Tatry i Podhale—cuda Polski. Poznań. 1935.

Małecki A. Lechici w świetle historycznej krytyki. Lwów 1907.

Mann T. Historje Jakóbowe—powieść. W-wa 1934.

Marczak M. Przewodnik po Polesiu. Brześć 1935.

Maryański H. Kult żywego słowa—studjum o wymowie. W-wa 1935.

Markinówna E. Psychologja indywidualna Adlera. W-wa 1935.

Metody izuczenija dietiej i podrostkow, cz. I W-wa 1935.

Michałowski M. Piosenki dla II kl. szk. powsz. Lwów 1935.

Mihułowicz J. Algebra dla III kl. gimnazjalnej. Lwów 1935.

Miecz K. Wyścig pracy. W-wa 1935.

Mienicki R. Ziemia Nowogródzka w dobie porozbiorowej. Wilno 1935.

Milenkiewicz J. Współpraca Wilna... z Emigracją.. Wilno 1935.

Napoleon I. Listy do Józefiny... Tom I. Wilno 1835.

Nawrocki B. Metody i sposoby współpracy kierown.. z personelem. W-wa 1935.

Nawrocki B. Personel a kierownictwo. Rola personelu. W-wa 1935.

Nawrocki B. Skrzynki propozycyj. Skuteczność współpracy. W-wa 1935.

Nawrocki B. Spieniężmy nasze doświadczenie. W-wa 1935.

O stanowisko zawodu nauczycielskiego w Polsce. W-wa 1935.

Okiński W. Procesy samokształceniowe. Poznań 1935.

Orm'an H. Wyniki badań testowych, a szacowanie inteligencji... Poznań 1935.

Orsza-Radlińska H. Program badania pracy oświatowej I. W-wa 1933.

Osmolski W. Teorja sprawności ruchowej. W-w 1935.

Ostrowski J. W. Wyobraźnia ejdetyczna S. Wyspiańskiego. Poznań 1934.
Piestrzyński R. W nowym ustroju. Poznań 1935.
Piotrowski G. Przedsiębiorstwa morskie. W-wa 1935.
Piprek J. Unser zweites deutsches Buch.—dla II kl. gimn. Lwów 1935.
Plutyński A. Siła żywa Polski i jej prawa do kolonji W-wa 1934.
Podhorska-Okołow M. Kajakiem z Warszawy. W-wa 1935.
Ponarski F. Ideologja i życie Marszałka J. Piłsudskiego. W-wa 1935.
Przewłocka M. Wybór zawodu i przygotowanie do niego. Wilno 1935.
Puacz E. 50 lat pracy dla Państwa—życiorys Marsz. J. Piłsudskiego. W-wa 1935.
Rocznik literacki za rok 1934.
Rogala J. Forma a tendencje w wychowaniu młodzieży. W-wa 1935.
Romer E. Europa—atlas geogr. dla II kl. gimn. Lwów 1935.
Romer E. Kraje pozaeuropejskie—atlas dla III kl. gimn. Lwów 1935.
Rosiak S. Prowincja Litewska Sióstr Miłosierdzia. Wilno 1933.
Rospond S. Jugosławja—z teki podróżnika. Miejsce Piastowe 1935.
Rottermund S. Prawa opieki nad dziatwą szkolną. W-wa 1933.
Rybicki P. Demokratyzm i kultura. W-wa 1934.
Sajdak J. Pedagogiczne poglądy św. Grzegorza z Nazjanzu. Poznań 1933.
Schummer - Szermentowski E. Pod znakiem Pogoni (Litwa). Lwów 1935.
Schwarc J. Młodzież szkolna w świetle badań psycholog. Poznań 1934.
Sośnicki K. Wychowanie i nauczanie—przewodnik... cz. II. Lwów 1935.
Spis książek szkolnych dla szkół powszechn. na rok 1935—36. W-wa 1935.
Spis książek szkolnych dla szkół średnich na rok 1935—36. W-wa 1935.
Sprawozdanie Naczelnej Rady Harcerskiej — 1934 W-wa 1935.
Sprawozdanie Towarzystwa budowy publ. szkół powszechn. 1933—34. W-wa 1935.
Starzyński M. Sport wędkarski. Toruń 1935.
Statut Związku Nauczycielstwa Polskiego. W-wa 1935.
Statystyka szkolnictwa 1933—34. W-wa 1935.
Sterling W. Opieka lecznicza nad dzieckiem anormalnem. W-wa 1935.
Suchodolski B. Kultura współczesna a wychowanie młodzieży. Lwów 1935.
Syska J. O rozszerzeniu ustawy szkolnej na W. Śląskie Katowice 1932.
Szafer W. Flora polska T. V. Dwuliścienne... Kraków 1935.
Szelburg-Zarembina E. Wędrówka Joanny. W-wa 1935.
Szołochow M. Cichy Don. Tom I—V. W-wa 1934.
Szwed J. Drogowskazy obywatelskie w pismach J. Piłsudskiego. Wilno 1935.
Szymborski S. Wisła—przewodnik dla turystów wodnych. Lwów 1935.
Tochterman J. Troki—zarys antropogeograficzny. Wilno. 1935.
Tołstoj Lew Soczinienija, cz. II—XIII. Moskwa 1903.
Tołstoj A. K. Soczinienija T. I—IV. Petersburg 1907.
Treterowa K. Musimy je poznać!—opowiadanie o zwierzętach. Lwów 1935.
Turkowski L. Ludowa wytwórczość rzemieśl. w Wileńskiem... Wilno 1935.
Tync S. Szkolnictwo Torunia... Toruń 1933.
Tymczasowa instrukcja organizacji szkół handlowych. W-wa 1933.
W obliczu katastrofy szkolnej. W-wa 1932.
Wachnowska E. Ku nieśmiertelnej sławie (Rzecz o J. Piłsudskim) W-wa 1935.
Wachowski M. Podstawowe pojęcia oświaty robotniczej. Poznań 1934.
Wasilewski L. Józef Piłsudski—jakim go znałem. W-wa 1935.
Windakiewicz S. Adam Mickiewicz—życie i dzieła. Kraków 1935.
Współpraca, intelektualna międzynorodowa w r. 1931—32. W-wa 1933.
Z doświadczeń pedagogicznych w gimnazjum im. St. Batorego. W W-wie. W-wa 1933.
Zarin D. i Logis Z. Metoda krzyżowania—zasady mnożenia... Wilno 1935.
Zaruski M. Wśród wichrów i fal. W-wa 1935.
Życzkowski J. Krakowskie—pieśni. Katowice.
Ammers-Küller J. Kobiety z rodu Coornveltów I—III. W-wa 1933.
Andrzejewska H. Składzieniowa M. Plany lekcyj języka polskiego II kl. Poznań 1935.
Barszczewski S. Na ciemnych wodach Paragwaju. Lwów 1931.
Bednarski S. Upadek i odrodzenie szkół jezuickich w Polsce. Kraków 1933.
Białobrzeski C. Życie i działalność M. Skłodowskiej—Curie. W-wa 1935.
Białoskórski. 10 lat piekła w Legji Cudzoziemskiej Tom I. W-wa 1935.
Bibljografja artykułów zawartych w t. I—XX „Nauki polskiej". W-wa 1935.
Blaustein L. Psychologiczne podstawy oświaty pozaszkolnej. W-wa 1935.
Błachowski S. Struktura typów wyobrażeniowych... Poznań 1924.
Błażek B. Przez kraj słonecznych dolin... (Bułgarja). Lwów 1931.
Bohucki J. Okres przygotowawczy w kl. I szk. powsz. W-wa 1935.
Borowy W. Wczoraj i dziś. W-wa 1934.
Bujakowski Z. Szkółki parafjalne w Ziemi Bielskiej w r. 1794. Wilno 1914.
Burdecki F. Podróże międzyplanetarne. Lwów 1929.
Burdecki F. Tajemnice Marsa. Lwów 1931.
Bykowski L. Poziom intelektualny młodzieży polskiej i żydowskiej... Poznań 1935.
Cepnik H. Józef Piłsudski 1867—1935. W-wa 1935.
Chmielewskl Z. Czynniki psychiczne spółdzielczości. W-wa 1935.
Conrad J. Książe Roman—opowieść. W-wa.
Czerny Z. Jungman F. Wskazówki do podr. „Bon sourire" II kl. gimn. W-wa 1935.
Czosnowski W. Krwawnik—powieść. W-wa 1935.

Durdikowa L. Dzieci o wygasłych oczach. W-wa 1935.
Dyakowski B. Badacz dalekiej Północy (B. Dybowski). Poznań 1931.
Fiedler A. Wśród Indjan Koroadów. Poznań 1932.
Freud Z. Trzy rozprawy z teorji seksualnej. Wiedeń 1924.
Friedländer M. Lektura obcojęzyczna w szkole średnie. Kraków 1935.
Gaertner H. Przewodnik metod. do „Mowa polska" na kl. II - III gimn. W-wa 1934.
Giżycki J. Biali i czarni. W-wa 1934.
Giżycki J. Chleb i chimera. W-wa 1935.
Gordziałkowski H. Czarny sen– Przygody w Kongo. Lwów 1935.
Górniak S. Handel detaliczny. Lwów 1935.
Górski K. Pomorze—wczoraj i dziś. Lwów 1934.
Goryńska W. i i. Szermierka-Łucznictwo-Strzelanie. W-wa 1935.
Grabowski J. Mazowsze Pruskie. W-wa 1935.
Grzywak-Kaczyńska M. Powodzenie szkolne a inteligencja. W-wa 1935.
Gubrynowicz B, Studja literackie. W-wa 1935.
Haas A. Zasady fizyki. W-wa 1935.
Hamann R. Historja sztuki. W-wa 1934.
Hedemann O. Głębokie (szkic dziejów). Wilno 1935.
Hedin S. Przygody w Tybecie. Poznań 1924.
Hertz A. Główne kierunki społeczno-polityczne, a ruch oświatowy. W-wa 1935.
Hławiczka K. Lachman W. I zanućmy pieśń wesołą... na V oddz. W-wa 1935.
Horoch W. Zagadnienie formalizmu na gruncie nauczania. Włocławek 1935.
Hrabin K. Narkomanje w szkole: I Alkoholizm II Eteryzm. W-wa 1934.
Huxley A. Drwiący Piłat. W-wa 1935.
Informator morski i kolonjalny. W-wa 1935.
Jarosławski M. Między Eufratem i Tygrysem I—II.
Jaroszewski K. Na tle prac nad reformą szkolnictwa zawodowego. Poznań 1935.
Karbowski W. Ludwik Narbutt—życiorys... Grodno 1935.
Klemensiewicz Z. Objaśnienia do podr. „Język polski" na III kl. gimn. Lwów 1935.
Kołoniecki R. Ballada o Piłsudskim. W-wa 1935.
Korelli J. Lektura szkolna a nowe programy. W-wa 1935.
Korpała J. Przodownik świetlicowy. W-wa 1935.
Kotula K. ks. Jan Śliwka, pionier polsk. szkolnictwa na Śląsku. W-wa 1933.
Kotula O. Tłuczek P. Podręczny poradnik dla kierowników szkół. Łódź 1935.
Krechowicz R. Amundsen. W-wa 1935.
Kreutz M. Technika metody introspekcyjnej. Lwów 1935.
Kucharzewski J. Tryumf reakcji. (Od białego caratu do czerwonego, VII). W-wa 1935.
Kuchta J. Typologja nauczyciela — szkice wychowawcze. Lwów 1936.
Lach A. Sto dodatkowych zajęć dochodowych... Poznań 1936.
Larousse P. Nouveau petit Larousse illustré. Paris 1935.
Lauterbach A. Warszawa. W-wa 1925.
Leliwa S. Józef Januszko... 1909—1919. Wilno 1935.
Majewski J. M. Wyprawa Livingstona. W-wa 1935.
Michałowska J. Oblicze nowych programów. W-wa 1935.
Mitchell-Hedges F. Polowanie na potwory morskie Poznań 1927.
Montessori M. I La maison des enfants. II. Education élémentaire. Paris 1927.
Mydlarski J. Tabele miernika sprawności fizycznej młodz. szk. W-wa 1935.
Nałkowska Z. Granica—powieść. W-wa 1935.
Nauka polska, jej potrzeby, organizacja i rozwój XX. W-wa 1935.
Nittman T. Pod ręką Fatmy (Algier). Lwów 1931.
Nowicki E. Zarys rozwoju pracy oświatowej. W-wa 1935.
Ordynacje wyborcze do Sejmu i Senatu z dnia 8-VII 1935. W-wa 1935.
Ostrowski J. Kobuz—powieść. W-wa 1931.
Pągowska J. i i. Turystyka górska i nizinna W-wa 1935.
Peretiatkowicz A. Nowa Konstytucja Rz.-P. W-wa 1935.
Petrowowie D. i J. Wskazówki metodyczne... na III kl. szk. powsz. Lwów 1936.
Piccard A. Na podbój stratosfery. W-wa 1935.
Piłsudski J. Ulina Mała. W-wa 1935.
Piłsudski Józef 1867—1935. Kraków 1935.
Plan pracy wychowawczej dla kl. I szk. powszechnej. Lwów 1935.
Polska na morzu—praca zbiorowa. W-wa 1935.
Poradnik dla gimnazjów kupieckich T. I i II W-wa 1935.
Poradnik w sprawach nauczania i wychowania z. 13 i 14. W-wa 1935.
Program nauki w gimnazjach elektrycznych (projekt). W-wa 1935.
Program nauki w gimnazjach kupieckich (projekt). W-wa 1935.
Program nauki w gimnazjach krawieckich (projekt). W-wa 1935.
Program nauki w gimnazjach mechanicznych (projekt). W-wa 1935.
Projekt nauki w szkołach powsz. I stopnia (projekt). W-wa 1935.
Program nauki w szkołach powsz. II stopnia (projekt). W-wa 1935.
Przepisy o jednolitym ubiorze młodzieży szkolnej... Płock 1935.
Przewodnik po Polsce Tom I Polska Północno-Wschodnia. W-wa.
Radecki W. Psychologja myślenia. W-wa 1919.
Radlińska H. Stosunek wychowawcy do środowiska... W-wa 1935.
Romanowski W. Metoda zdaniowo-tekstowa. Wilno 1935.
Rostkowska J. Żeńska młodzież szkół Wileńskich... a rynek pracy. Wilno 1931.
Rozkłady szczegółowe materjału... na kl. IV, V—VII... Łódź 1935.
Rudzińska H. Wzdłuż Apenińskiego Półwyspu. W-wa 1935.
Salwicki A. Plan pracy wychowawczej w szk. powsz. Rohatyn 1935.
Schwarc J. Karta indywidualności. Poznań 1933.
Schwarc J. Rozwój a wychowanie. Poznań 1935.
Sedlaczek F. Rachunkowość w bibljotece. Lwów 1935.
Sempołowska S. Na ratunek. W-wa 1934.

Sieroszewski W. Ptaki przelotne. W-wa 1936.
Sieroszewski W. Wśród lodów. W-wa 1935.
Sinko T. Realizacja programu języka łacińskiego w kl. I—III. Lwów 1935.
Skibniewski S. Psychologja w obcowaniu kapłańskiem. Lwów 1935.
Sliwiński F. Wskazówki programowe w zakresie ortografji kl. I—III. Łódź 1935.
Sobolski K. Cechy psychiczne młodzieży miejskiej... na Śląsku. Mysłowice 1935.
Sobolski K. Dziecko wsi śląskiej. Mysłowice 1935.
Sosnowska L. Z mojej praktyki w kl. I. W-wa 1935.
Tomaszewski B. Teorja literatury—poetyka. Poznań 1935.
Torres R. ks. Poprzez niwę pedagogiczną. W-wa 1929.
Truchim S. Szkice z historji szkolnictwa. Serja wtóra. W-wa 1935.
Tync S. i i. Przewodnik metod. do „Nasze miasto". dla kl. III szk. W-wa 1935.
Wachowski M. Program wychowawczy a nauka. W-wa. 1934.
Wielopolska M .J. Więzienne drogi Komendanta W-wa. 1935.
Wierzbicki E. Akademja Nauk w Państwie Sowietów. W-wa 1935.
Wilno—Plan miasta. Wilno 1935.
Wojciechowski A. Uszkodzenia sportowe u kobiet. W-wa 1935.
Wyszomirski K. Życie wsi jugosłowiańskiej. W-wa 1935.
Wytyczne dla Autorów programów szkół kupieckich. W-wa 1935.
Zahorski W. Przewodnik po Wilnie. Wyd. 5-e. Wilno. 1935.
Zdziechowski M. Niemcy—szkic psychologiczny. W-wa 1935.
Zegadłowicz E. Zmory—kronika zamierzchłej przeszłości. W-wa 1935.
Zempliński M. i i. Po ostrej ścieżynie ku prawdzie. Kalisz 1935.
Zwolski B. Władysław IV na Ziemiach b. W. Ks. Litewskiego. Wilno 1935.
Żórawska A. Organizacja działu czasopism w bibljotekach naukowych. W-wa 1935.
Żukowska T. i Arcimowicz. W. Jak korzystać z działu regjonalnego Bibljoteczki Poradni dydaktyczno-wychowawczej przy K. O. S. W. Wilno 1935.

Prócz wyżej wymienionych książek zostały nabyte podręczniki do nowych programów na kl. IV i VII szk. powsz. i III kl. gimn. i około 200 książek naukowo-popularnych i powieści dla młodzieży.

85

Część nieurzędowa.

Nowy ustrój szkolnictwa.

Bibljografja.

1935.

(Ciąg dalszy).

Ustrój szkolnictwa.

Ks. Dr. A. Gerstmann—O wychowaniu państwowem—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 5, maj 1935 r. Str. 217-226.

M. Grzywak-Kaczyńska—Zracjonalizowanie akcji odraczania dzieciom obowiązku szkolnego — Praca Szkolna Nr. 9, maj 1935 r. Str. 285-291.

Przedszkola.

St. Drabczyńska—Jak uczyć piosenek w przedszkolu—Wychowanie Przedszkolne Nr. 3, maj - czerwiec 1935 r. Str. 69-71.

R. Gnus—Kultura i higjena głosu — Przedszkole Nr. 8-9, kwiecień-maj 1935 r. Str. 188-191.

Dr. W. Piotrowska—Dziecko zaniedbane—Wychowanie Przedszkolne Nr. 3, maj-czerwiec 1935 r. Str. 73-77.

Dr. W. Piotrowska — Nerwowość dzieci a błędy wychowawcze — Wychowanie Przedszkolne Nr. 2, marzec-kwiecień 1935 r. Str. 40-44.

E. Podgórska — Wpływ ćwiczeń ruchowych na kręgosłup — Wychowanie Przedszkolne Nr. 2, marzec-kwiecień 1935 r. Str. 52-54 i Nr. 3, maj-czerwiec. Str. 71-72.

S. Studencki—Skala metryczna badania zdolności ruchowych dzieci — Przedszkole Nr. 8-9, kwiecień - maj 1935 r. Str. 193-199.

Organizacja szkolnictwa powszechnego i średniego ogólnokształcącego.

Programy nauki.

W. Dzierzbicka — Godziny wychowawcze — vide Organizacja Nauczania i Pracy Wychowawczej.

Dr. St. Gąsiorowski — Zagadnienie nauczenia historji sztuki w szkołach średnich—Pamiętnik Organizacyjnego Zjazdu Historyków Sztuki w Krakowie w dniach 2-4 października 1934 r.—Kraków 1935 r. Str. 20-32.

M. Geniuszówna--O potrzebie powszechnej oświaty rolniczej (w wiejskich szkołach powszechnych) — vide Szkolnictwo Zawodowe.

Dr. S. Igel — Filozofja w liceum ogólnokształcącem—Muzeum Nr. 2-3, czerwiec 1935 r. Str. 88-94.

J. Lubicz—Zagadnienie „aktualizacji" — Kwartalnik Pedagogiczny Nr. 2-3, r. 1935. Str. 150-154.

Ministerstwo W. R. i O. P. — Szkolne schroniska wycieczkowe. Informator wycieczkowy dla szkół i młodzieży szkolnej — Warszawa, skład główny: Książnica-Atlas i Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 355.

Dr. M. Morelowski—Abstrakcjonizm i naturalizm a nauka historji sztuki w szkołach średnich—Pamiętnik Organizacyjnego Zjazdu Historyków Sztuki w Krakowie w dniach 2-4 października 1934 r. — Kraków 1935 r. Str. 53-60.

Dr. Wł. Olszewski—Studjum historyczne w przyszłem liceum—Muzeum Nr. 2-3, czerwiec 1935 r. Str. 77-88.

W. Steliga — Uczucia estetyczne na tle nowych programów naukowych — Echo Nauczycielskie Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 150-152.

S. — Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu. Dalsze spostrzeżenia w sprawie korelacji przedmiotów nauki—Oświata i Wychowanie Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 241-242.

O. P. S.—Ze spostrzeżeń nad realizacją nowego programu. Kilka uwag o II klasie szkoły powszechnej (Okrąg Szkolny Warszawski) — Oświata i Wychowanie Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 237-241.

L. Turkowski — Ludowa wytwórczość rzemieślnicza w Wileńskiem i Nowogródzkiem—Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum O. S. Wileńskiego. Serja druga Nr. 8. Dział regjonalny — Wilno, skład główny w księgarni św. Wojciecha 1935 r Str. 32.

Dr. K. Twardowski — Więcej filozofji! — vide Kształcenie kandydatów na auczycieli...

Dr. M. Walicki — Historja sztuki w programie szkolnym—Pamiętnik Organizacyjnego Zjazdu Historyków Sztuki w Krakowie w dniach 2-4 października 1934 r.—Kraków 1935 r. Str. 32-45.

Dr. L. Wolfke—Związki trygonometryczne w licealnym programie stereometrji — Muzeum Nr. 2-3, czerwiec 1935 r. Str. 73-76.

— — Nauczanie historji sztuki w szkołach średnich (dyskusja na zjeździe krakowskim 1934 r.) — Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne Nr. 1-2, r. 1935. Str. 33-35.

— — O materjał ludoznawczy — Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 181-191.

Zadania szkoły powszechnej i średniej ogólnokształcącej oraz ogólne zasady organizacyjne.

Dr. K. Masłowski—Głosy młodzieży i jej kierowników w sprawie koedukacji — Zrąb Nr. 1/21, 1935 r. Str. 32-53.

Dr. J. M. Swięcicki — Na marginesie problemu koedukacji — Przegląd Powszechny Nr. 5, maj 1935 r. Str. 173-191.

Kierownictwo szkół (Dyrektor). Nauczyciele. Rada pedagogiczna.

St. Czarnecka—Typologja nauczyciela—Przyjaciel Szkoły Nr. 10, maj 1935 r. Str. 465-470.

Dr. St. Frycz — O kimś, kto się nazywa „musi" i „powinien" (zawód nauczycielski) — Przyjaciel Szkoły Nr. 10, maj 1935 r. Str. 453-464.

Z. Gryń—Stosunek nauczycieli do badań psychologiczno-pedagogicznych — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 6-7, czerwiec-lipiec 1935 r. Str. 161-166.

Dr. St. Kasztelowicz — Troska o indywidualność nauczyciela—Ogniwo Nr. 16, maj 1935 r. Str. 241-243.

Dr. Z. Klemensiewicz—Etyka pedagoga—Przegląd Pedagogiczny Nr. 10, maj 1935 r. Str. 154-159 i Nr. 11, czerwiec. Str. 169-173.

St. Nowotny—Nauczyciel-wychowawca dzisiejszej szkoły polskiej. Konferencje rejonowe w obwodzie szkolnym leszczyńskim. Str. 27-32 — vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli...

A. Raszek—Sylwetki (nauczyciela)—Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 175-181.

W. R. — Zadania nauczyciela-wychowawcy — Szkoła Nr. 4, r. 1935. Str. 87-94.

S. M. Studencki—Zadania i metody pracy psychologa szkolnego. Referat wygłoszony na I ogólnopolskiej konferencji psychologów, pracujących na polu wychowania, w Warszawie w 1934 r. — Psychometrja Nr. 2-3, r. 1935 Str. 253-260.

Dr. J. Titz — O konieczności wzmożenia opieki lekarskiej nad ćwiczącymi—vide Ćwiczenia cielesne.

— — Memorjał zespołu psychologów szkolnych przy pracowni wychowawczej Muzeum Oświaty i Wychowania do Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie psychologów szkolnych—Polskie Archiwum Psychologji Nr. 3, zeszyt 2, marzec-maj 1935 r. Str. 244-254.

Organizacja nauczania i pracy wychowawczej.

E. Arnekker — Proces wychowawczo-społeczny jako rezultat celowego oddziaływania nauczyciela w szkole — Ruch Pedagogiczny Nr. 9, maj 1935 r. Str. 343-347.

L. Bandura—Klasa jako grupa społeczna — Przyjaciel Szkoły Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 344-351.

B. Bączyński i M. Luchowski — Sprawozdanie z wyjazdu do szkoły powszechnej w Działłowiczach delegatów uczniów gimnazjów łomżyńskich — Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 218-221.

Dr. B. Biegeleisen — Normalizacja testów inteligencji Otisa dla młodzieży polskiej — Psychometrja Nr. 2-3, r. 1935 Str. 209-235.

W. Borudzka — Książki dla dzieci i młodzieży — Rocznik Literacki 1934 — Warszawa, Instytut Literacki 1935 r. Str. 237-251.

M. Bubniak — Egzamin wstępny do I klasy gimnazjalnej — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 529-533.

Dr. E. B.—Dzieci trudne do wychowania — Przegląd Nauczycielski Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 251-256 i Nr. 8, maj. Str. 287-289.

Dr. M. Cichocki — Koła krajoznawcze w szkołach powszechnych — Orli Lot Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 51-55.

St. Czarnecka — Sposoby zdobywania materjału psychologicznego — Przyjaciel Szkoły Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 339-344.

St. Dobrowolski — Stosunek do dziecka jako wyraz kultury—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 105-108.

A. Drozd — Samorząd uczniowski w świetle doświadczeń—Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 6-7, czerwiec-lipiec 1935 r. Str. 166-172.

W. Dzierzbicka — Godziny wychowawcze—Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 5, maj 1935 r. Str. 159-164.

Wiz. Dr. T. Eustachiewicz—Ocena pracy uczniów w szkole średniej (Referat wygłoszony na konferencji dyrektorów szkół średnich O. S. Poznańskiego w dniach 12 i 19 lutego 1935 r.) — Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 131-141.

Dr. L. Goldscheider—Gdy dziecko jest niegrzeczne—Wspólnota Wychowania Nr. 1, r. 1935 Str. 6-10.

K. Greb — Pomoce naukowe w szkołach z klasami łączonemi — Praca w Klasach Łączonych Nr. 9, maj, 1935 r. Str. 193-197.

Z. Gryń—Bezrobocie a psychika dziecka—Przyjaciel Szkoły Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 358-362.

Dr. L. Gutman — Przewartościowanie dotychczasowych pojęć pedagogicznych — Przegląd Społeczny Nr. 1-2, styczeń-luty 1935 r. Str. 14-21 i Nr. 3, marzec. Str. 47-51.

A. Hukowa-Handermanówna — O wspólny front domu i szkoły—Życie Krzemienieckie Nr. 2, luty 1935 r. Str. 57-62.

E. Jagusiak — Bibljoteki uczniowskie i czytelnictwo—Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 124-135.

L. Janiszewski — Moje spostrzeżenia o nauce cichej w klasach łączonych—Praca w Klasach Łączonych Nr. 9, maj 1935 r. Str. 201-204.

St. Jankowski — Kształcenie charakteru w rodzinie—Szkoła Nr. 4, r. 1935 Str. 81-86 i Nr. 5, Str. 112-117.

L. Jaxa-Bykowski — Poziom intelektualny młodzieży polskiej i żydowskiej w naszych gimnazjach — Psychometrja Nr. 1. r. 1935 Str. 3-27.

Dr. L. Jaxa-Bykowski—Zróżnicowanie młodzieży a praca wychowawcza — Kwartalnik Pedagogiczny Nr. 2-3, r. 1935 Str. 96-104.

E. Jędrzejczyk — Gromady zuchowe w szkole powszechnej — Dziennik Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 9, maj 1935 r. Str. 332-334 i Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r, Str. 216-218.

Kicińska — Wykorzystanie wolnych chwil w rodzinie dla uzupełnienia wychowania dziecka—Sprawozdanie dyrekcji prywatnego żeńskiego gimnazjum SS. Urszulanek w Poznaniu za lata 1932/33, 1933/34 i 1934/35 — Poznań, nakładem SS. Urszulanek 1935 r. Str. 3-8.

Wiz. Dr. F. Kozanecki — Dzisiejsze formy współdziałania szkoły i domu (Referat wygłoszony na zjeździe dyrektorów dnia 11 i 18 lutego 1935 r. w Bydgoszczy)— Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 141-150.

K. Krakowski — Organizacja pracy drużyny harcerskiej — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 218-219.

W. Kupczyńska—Dom i szkoła — Wspólnota Wychowania Nr. 1, r. 1935 Str. 2-5.

St. Laskowski — Współpraca szkoły z domem— Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 543-545.

T. Łaciak — Z doświadczeń wychowawczych w klasie pierwszej i drugiej (szkoły powszechnej) — Ogniskowiec Nr. 1, luty 1935 r. Str. 18-23.

St. Malawski—Najistotniejszy moment gospodarczego wychowania młodzieży — Przegląd Nauczycielski Nr. 8, maj 1935 r. Str. 290-292.

Wł. Martynowiczówna—Drużyna harcerska w wychowawczym planie szkoły — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 214-216.

J. Masztalerz—Badanie wyników nauczania. Konferencje rejonowe w obwodzie szkolnym leszczyńskim. Str. 39-43 — vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli...

Prof. Dr. M. Matakiewicz—O maturze — Przegląd Pedagogiczny Nr. 9, maj 1935 r. Str. 144-145.

J. Menzel—Książka w służbie młodzieży—Ognisko Nauczycielskie Nr. 5, maj 1935 r. Str. 189-193.

Dr. J. Mirski — O postawie wychowawczej rodziców—Zrąb Nr. 2/22, r. 1935 Str. 61-82.

Dr. J. Mirski—Zagadnienie sztuki wychowawczej— Chowanna Nr. 5, maj 1935 r. Str. 193-209.

Wł. Mizielski—Spółdzielczość w szkole powszechnej (dokończenie) — Praca w Klasach Łączonych Nr. 9, maj 1935 r. Str. 198-200.

H. Nasielska—Z doświadczeń pedagogiczno-dydaktycznych (Sprawa selekcji w szkole powszechnej) — Echo Nauczycielskie Nr. 5, maj 1935 r. Str. 119-122.

J, Ostrowski - Jednostka - Gromada - Elita (stosunek nowej szkoły do młodzieży)—Zrąb Nr. 1/21, r. 1935 Str. 3-10.

J. Ostrowski—Wołanie o charakter—Zrąb Nr. 2/22, r. 1935 Str. 19-28.

T. Parnowski — Wolne od pracy domowej popołudnie po rocznej próbie — Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 136-139.

M. Przewłocka — Wybór zawodu i przygotowanie do niego — Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum O. S. Wileńskiego. Serja druga. Nr. 9 — Wilno, skład główny w księgarni św. Wojciecha 1935 r. Str. 23.

W. Radziwonowicz — Wychowanie organizacyjne na podstawie współpracy domu ze szkołą—Zrąb Nr. 1/21, r. 1935 Str. 11-21

A. Rajca — Rola i technika pogadanek wychowawczych. Referat wygłoszony w dniu 23 lutego 1935 r. w Krzemieńcu na rejonowej konferencji wychowawczej dyrektorów i nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich — Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 5, maj 1935 r. Str. 98-106.

J. Rogala—Forma a tendencja w dziedzinie religijnego i moralnego wychowania młodzieży szkolnej — Warszawa 1935 r. Str. 45.

N. Samotyhowa—Kultura i sztuka w wychowaniu społeczeństwa—Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str. 321-326.

J. Schwarz — Poradnictwo jako czynnik rozwoju gospodarczego i kulturalnego Państwa — Psychometrja Nr. 1, r. 1935 Str. 55-74.

J. Schwarz—Badania nad wartością i zastosowalnością zbiorowych testów inteligencji — Psychometrja Nr. 2-3, r. 1935 Str. 91-180.

St. Sedlaczek—I polska konferencja psychologów, pracujących na polu wychowania (3-5 listopad 1934 r.)— Kwartalnik Pedagogiczny Nr. 1, r. 1995 Str. 68-79.

D. Senatorski—Metody pracy harcerskiej w świetle najnowszych postulatów wychowawczych—Dziennik Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 9, maj 1935 r. Str. 329-330.

Mgr. Wł. Skłodowski — Podstawy wychowawcze harcerstwa — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 212-214.

Dr. M. Skorzepianka—Z doświadczeń nad planem wychowawczym kierowniczki szkoły Nr. 1 im. Św. Scholastyki w Krakowie — Dziennik Urz. K. O. S. Krakowskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 107-109.

J. Sokołowski — Ocena ucznia w szkole powszechnej — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 517-528.

J. Sosnowski — Praca harcerska wśród starszej

młodzieży gimnazjalnej—Dziennik Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 9, maj 1935 r, Str. 331-332.

B. Suchodolski — Kultura współczesna a wychowanie młodzieży — Bibljoteczka „Współpraca domu i szkoły w dziele wychowania młodzieży” Nr. 14 — Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas 1935 r. Str. 55.

St. Swid—W przededniu egzaminów — Echo Nauczycielskie Nr. 5, maj 1935 r, Str. 118-119.

T. Szczerba — Zagadnienie promowania dzieci w szkołach niżej zorganizowanych — Praca w Klasach Łączonych Nr. 9, maj 1935 r. Str. 204-208.

J. Szelejewski — Psychologja i socjologja klasy szkolnej — Przyjaciel Szkoły Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 352-358.

J. Szender — Karność w szkole powszechnej — Ogniskowiec Nr. 2, marzec 1935 r. Str. 50-58.

M. Więckowski—O t. zw. świetlicach szkolnych—Ogniskowiec Nr. 3, kwiecień 1935 r. Str 87-88.

A. Wiwczaruk — „System Winnetki” a praca w szkołach z klasami łączonemi — Praca w Klasach Łączonych Nr. 9, maj 1935 r. Str. 208-214.

T. W. — Zwalczanie palenia wśród młodzieży — Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str 345-346.

W. W. — Rola pierwiastka moralno-religijnego w wychowaniu państwowem — Dziesięciolecie zakładu i dwudziestolecie gimnazjum Ks. Ks. Salezjanów im. Henryka Sienkiewicza w Sokołowie Podlaskim 1935 r. Str. 15-17.

Dr. M. Ziemnowicz — Współpraca domu ze szkołą—Chowanna Nr. 5, maj 1935 r. Str. 209-216 i Nr. 6, czerwiec 1936 r. Str. 255-267.

Cz. Ziętek — Współpraca domu ze szkołą. Konferencje rejonowe w obwodzie szkolnym leszczyńskim. Str. 33-38 — vide Kształcenie kandydstów na nauczycieli...

— — Kult Marszałka Piłsudskiego w szkole — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 547-549.

— — Przemówienie Kuratora O. S. Poznańskiego Dr. M. Pollaka na konferencji dyrektorów państwowych i prywatnych gimnazjów i seminarjów nauczycielskich w Bydgoszczy — Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 128-131.

Poszczególne przedmioty nauczania.

Religja.

Ks. St. Krawczyk—O terminologję naszych katechizmów — Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 5, maj 1935 r. Str. 227-229.

Prof. Ks. J. Stepa—Kształcenie światopoglądu katolickiego w szkole—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 5, maj 1935 r. Str. 205-217.

Ks, Dr. K. Werbel — Pedagogika religijna a psychologja empiryczna—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 6-7, czerwiec-lipiec 1935 r. Str. 245-264.

— — Widoki na przyszłość katechetyki w Polsce—Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy Nr. 6-7, czerwiec-lipiec 1935 r. Str. 241-244.

Język polski.

H. Andrzejewska i M. Składzieniówna — Plany lekcyj języka polskiego dla 2 klasy szkoły powszechnej (część 2 na drugie półrocze)—Poznań 1935 r. Str. 91.

Dr. W. Barbasz—Nauka polskiego w szkolnictwie żydowskiem — Polonista Nr. 2, marzec-kwiecień 1935 r. Str. 55-60.

St. Cwenar—Ogólna konstrukcja programu języka polskiego i jej uzasadnienie — Przyjaciel Szkoły Nr. 9' maj 1935 r. Str. 393-397.

J. Dańcewiczowa — Ćwiczenia i wiadomości gramatyczne dla VII klasy szkoły powszechnej. Książka dla nauczyciela — Lwów, wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich 1935 r. Str. 20.

St. Dobraniecki—Inscenizacja w szkole powszechnej (klasa 1, 2 i 3)—Bibljoteka Nauczyciela Szkoły Powszechnej Nr. 22—Warszawa, Gebethner i Wolff 1935 r. Str. 96.

St. Dobraniecki — Piszemy i czytamy. Pomoc szkolna złożona z 25 tablic do samodzielnych ćwiczeń w pisaniu i czytaniu według elementarza wyrazowego Kubskiego, Kotarbińskiego, Dobranieckiego i Zarembiny — Lwów, nakładem księgarni St. Jakubowskiego 1935 r.

J. Dubicki — O opiece nad mową polską na Wileńszczyźnie — Przyjaciel Szkoły Nr. 5, maj. 1935 r. Str. 430-432.

P. Gdula — Lektura utworów najnowszej literatury w szkole średniej—Polonista Nr. 2, marzec - kwiecień 1935 r. Str. 48-55.

J. Gołąbek — Wakacje i polonistyka — Polonista Nr. 3, maj-czerwiec 1935 r. Str. 90-92.

K. Guńka — Realizacja programu nauki języka polskiego w klasie drugiej — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 109-113 i Nr. 5, maj. Str. 139-143.

M. Jagodziński—Ćwiczenia słownikowe i stylistyczne—Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 399-404.

J. Kijas– Pomoce szkolne przy nauce o wyrazach—Polonista Nr. 3, maj-czerwiec 1935 r. Str. 104-108.

Wł. Kłym — „Klockowe abecadło ruchome“ jako pomoc w nauczaniu czytania i pisania w klasie I-szej—Echo Nauczycielskie Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 155-158.

H. Ładosz — O nową treść (literatury scenicznej dla dzieci) — Teatr w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 177-179.

H. Ładosz — Inscenizacje do wykonania zespołowego: J. Tuwim—„Dwa wiatry“ i M. Czeska - Mączyńska—„Deszcz“ — Teatr w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 185-189.

A. Maliszewski—Ekspresja słowa—ekspresja wiersza (uwagi o recytacji) — Teatr w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 182-185.

Z. Matuszkówna—Kilka uwag o naszych elementarzach — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 5, maj 1935 r. Str. 143-148.

J. Menzel—Organizacja prac piśmiennych ucznia klasy trzeciej — Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 415-418.

J. Menzel — Wypracowania pisemne a problem uaktywnienia uczniów — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 6—7, czerwiec-lipiec 1935 r. Str. 177-182.

J. Milenkiewicz — Badanie wyników nauczania języka polskiego w klasie 1 — Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 405-414 i oddzielna odbitka str. 12.

K. Moroz—Kółko polonistyczne na terenie szkoły powszechnej—Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 428-430.

K. Mulczyński—Omawianie wypracowania klasowego. Szkic lekcji—Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 427-428.

W. Nowicki — Nauka języka polskiego w szkole powszechnej. Klasa V. (Ciąg dalszy) — Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 169—175.

H. Obiezierska—O literaturę współczesną w szkole średniej—Środy Literackie Nr. 1, maj 1935 r. Str. 28-31

Dr. St. Peliński—U podstaw metodyki lektury — Polonista Nr. 2, marzec-kwiecień 1935 r. Str. 41-44 i Nr. 3, maj-czerwiec. Str. 92-97.

E. Porajska—Inscenizacja: A. Prost— „Coś wam opowiem"... — Teatr w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 189-193.

M. P. — Ze spostrzeżeń nad realizacją nowych programów w gimnazjum. Konferencja polonistów w Białymstoku w dniach 7 i 8 marca 1935 r. — Dziennik Urz. K O. S. Brzeskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 139-141.

A. Stala—Dwie metody nauczania czytania i pisania—Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 419-426.

Mgr. J. Sykulski—O błędach językowych uczniów w Słonimie — Sprawy Nauczycielskie Nr. 9, czerwiec 1935 r. Str. 344-346.

J. Szelejewski — Problemy socjalne w wypracowaniach dzieci proletarjackich a polonista — Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 397-399.

A. Szyperski — Bunt na polonistyce a szkoła średnia — vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli.

Dr. Wł. Szyszkowski — Drugie półrocze pracy w I klasie gimnazjum — Polonista Nr. 2, marzec-kwiecień 1935 r. Str. 44-48 i Nr. 3, maj-czerwiec. Str. 97-101.

M. Więckowski — Kilka słów o nauczaniu ortografji—Ogniskowiec Nr. 1, luty 1935 r. Str. 8-18.

Dr. J. Wokulska-Piotrowiczowa — Próba realizacji programu lektury w klasie II w pierwszem półroczu r. 1934/35 (dokończenie)—Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str. 336-342.

Język łaciński.

R. Ganszyniec—Humanizm a filologja — Przegląd Klasyczny Nr. 1, r. 1935. Str. 1-7.

R. Ganszyniec—Ogniska metodyczne dla filologji klasycznej — vide Kształcenie kandydatów na nauczycieli.

M. Kreczmar—Momenty wychowawcze, państwowe i obywatelskie w pismach Marka Tulljusza Cycerona—Zrąb Nr. 2/22, r. 1935 Str. 42-53.

Dr. J. Krzyżanowski — Łacina w liceum angielskiem a przyszłem naszem (dokończenie) — Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str. 342-344.

Z. Mirtyński — Kilka zagadnień z zakresu metodyki języka łacińskiego — Sprawozdanie Dyrekcji Państwowego Gimnazjum w Trembowli za rok szkolny 1934/35 — Trembowla, nakładem Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego 1935 r. Str. 15-41.

L. Müller — Łacińskie wypracowania szkolne na 8topniu niższym—Przegląd Klasyczny Nr. 3, r. 1935 Str. 129-137.

M. Ostowski — Jeszcze o nowej gramatyce łacińskiej—Eos Nr. 1, 1935. Str. 85-94.

St. Pilch—Stosowanie nowej terminologji gramatycznej w nauce języka łacińskiego—Eos Nr. 1, r. 1935 Str. 71-84.

Języki obce nowożytne.

F. Jungman —Sprawozdanie z konferencyj ogniska metodycznego języka francuskiego w Warszawie — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 5, maj 1935 r. Str. 171-172.

A. Nikiel—Nauczanie gramatyki języka niemieckiego w gimnazjum — Neofilolog Nr. 2, kwiecień-czerwiec 1935 r. Str. 105-113.

Historja.

A. Bornholtzowa — Rola ilustracji w nauczaniu historji—Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str. 329-335.

A. Hłasko-Pawlicowa — Wartości wychowawcze i dydaktyczne szkolnych wycieczek historycznych — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 5, maj 1935 r. Str. 130-139.

Dr. A. Kłodziński — Problem ściślejszego uzgodnienia historji powszechnej z historją polską—Muzeum Nr. 2-3, czerwiec 1935 r. Str. 63-73.

M. Kryński — Nowe próby metodyczne (sprawozdanie z lekcji historji w II klasie gimnazjalnej) — Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 5, maj 1935 r. Str. 167-170.

Dr. A. Mikiewicz — Historja regjonalna, lokalna i jej zastosowanie — Przeszłość Nr. 5-6, maj-czerwiec 1935 r. Str. 65-77.

Dr. A. Mikiewicz—Wykresy, diagramy i niektóre inne metodyczne pomoce w nauczaniu historji — Przeszłość Nr. 7-8, lipiec-sierpień 1935 r. Str. 102-114.

J. Milenkiewicz — Współpraca Wilna i ziem wschodnich Rz-tej z emigracją polityczną polską po upadku powstania listopadowego. Spisek Szymona Konarskiego—Pomoc dla nauczyciela realizującego program publicznej szkoły powszechnej na Wileńszczyźnie i Nowogródczyźnie — Bibljoteczka Poradni Dydaktyczno-Wychowawczej przy Kuratorjum O. S. Wileńskiego Nr. 13—Wilno, nakładem Dziennika Urz. K. O. S. Wileńskiego 1935 r. Str. 32.

K. Moroz—Szkic lekcji historji w klasie V w terenie (lekcja konkursowa)—Echo Nauczycielskie Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 152-154.

St. Nowaczyk—Czynnik lokalny i regjonalny w nauczaniu historji.—Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 162-166.

K. Piwarski—Literatura historyczno-dydaktyczna (polska) w latach 1933 i 1934—Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne Nr. 1-2, r. 1935 Str. 23-32.

Dr. A. Zand—Wykorzystanie filmów historycznych w szkole średniej—Gimnazjum Nr. 9, maj 1935 r. Str. 326-328.

Geografja.

St. Cwenar—Dopuszczalne granice fikcji w wychowaniu i nauczaniu (uwagi dyskusyjne do artykułu A. Mamczyca p. t. „Lekcje geografji w nowym programie") — Przyjaciel Szkoły Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 384-389.

K. Krukiewicz-Krajewska—Powszechny atlas geograficzny prof. Romera jako pomoc szkolna przy nauczaniu geografji—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 91-97.

B. Krygowski—Sprawozdanie z działalności Z. P. N. G. Koła Poznańskiego za lata 1932 i 1933—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 132-137.

J. Makosińska—Lekcja „główne rzeki Europy". Uwagi dyskusyjne—Przyjaciel Szkoły Nr. 9, maj 1935 r. Str. 451-452.

A. Mamczyc—Lekcje geografji w nowym programie — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 534-542.

St. Niemcówna—Sprawozdanie z konferencji międzyrejonowej w Krośnie — Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 145-146.

S. N.—Sprawozdanie z konferencji ogniska metodycznego geografji w Krakowie dnia 3 grudnia 1934 r.—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 146-147.

M. Polaczkówna—Sprawozdanie z posiedzeń sekcji VI (dydaktyki i metodyki nauczania) międzynarodowego kongresu geograficznego w Warszawie 23-31 sierpnia 1934 r.—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 11-14.

M. Polaczkówna—Sprawozdanie z konferencji międzyrejonowej w Jaśle—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 142-145.

M. Radlińska—Wychowawcze znaczenie systematycznego prowadzenia zeszytów geograficznych—Czasopismo Geograficzne Nr. 1, r. 1935 Str. 98-103.

Nauka o przyrodzie. Biologja. Fizyka i chemja.

Dr. J. Babik—Hodowle szkolne a wody pomorskie—Toruń 1935 r. Str. 28.

P. Borenstein—Hodujmy jedwabniki!—Kółko przyrodnicze. Czasopismo dla młodych miłośników przyrody „Wiosna" 1935 r. Str. 31-35.

A. Dmochowski—Elementarne ćwiczenia uczniów z wirownicą—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 410-417.

E. Dmochowski—Kilka wycieczek na terenie Wilna w związku z kursem fizyki klasy III—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 402-407.

J. Harabaszewski i E. Bartoszewiczówna—Synteza siarkowodoru—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 407-409.

E. Jarmulski — Magnetyzm. Rozważania dydaktyczne (ciąg dalszy)—Czasopismo Przyrodnicze Nr. 4-5, r. 1935 Str. 116-124.

St. Kozłowski—Uwagi w sprawie wycieczek szkolnych i wyposażenia gimnazjów w pomoce szkolne w zakresie chemji — Sprawy Szkolne na Śląsku Nr. 5, maj 1935 r. Str. 41-56.

Z. Modzelewska—Przykład opracowania tematu „ciśnienie atmosferyczne" w klasie III nowego gimnazjum — Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 448-454.

S. Muryn—O nauczaniu ochrony roślin w szkołach powszechnych i rolniczych—Dziennik Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 355-356.

Fr. Pautsch—Ochrona przyrody w szkole—Chowanna Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 276-279.

A. Piekara — Zapisywanie i odtwarzanie dźwięków—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 366-371.

L. Stępiński—Ćwiczenia i pokazy przystosowane do nowego programu chemji w klasie III gimnazjum—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 418-441.

Prof Dr. Wł. Szafer—Uwagi o zachowaniu się młodzieży szkolnej podczas wycieczek w stosunku do żywej i martwej przyrody. Liga Ochrony Przyrody w Polsce. Oddział Krakowski. Kraków 1935 r. Wydanie trzecie. Str. 4.

Dr. H. Szafranówna—Ochrona przyrody w szkole—Dziennik Urz. K. O. S. Poznańskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 152-154.

T. Szwec—Protokół z lekcji przyrody dla klasy V. Komar (lekcja konkursowa)—Echo Nauczycielskie № 5, maj 1935 r. Str. 125-130.

W. S.—Próba realizacji programu fizyki w klasie trzeciej nowego gimnazjum (dokończenie)—Fizyka i Chemja w Szkole Nr. 12, czerwiec 1935 r. Str. 455-477.

Arytmetyka z geometrją. Matematyka.

S. Racinowski—Zagadnienia arytmetyczne na podstawie tablic statystycznych—Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 166-168.

Rysunek.

J. Bodziński—Szkicowy poobserwacyjny rysunek zwierząt — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 297-302.

St. Fortuna — Przykład korelacji zajęć praktycznych z rysunkiem—vide Zajęcia praktyczne.

Cz. Karp—Rysunek w klasie 3 szkoły powszechnej—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 281-285.

Pr. Śniehota—Wyniki badań nad rozwojem twórczości rysunkowej i plastycznej dziecka — Szkoła Śląska Nr. 5, maj 1935 r. Str. 121-128.

Zajęcia praktyczne.

R. Adamowicz — Koperta na serwetki stołowe—Roboty Kobiece Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 29-31. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

J. Antoniewiczówna—Zajęcia ogrodnicze dla klasy VI — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 305-306.

K. Baranowski—Formy z blachy angielskiej—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r.

K. Baranowski — Formy z pasków żelaznych — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 308-309.

Fr. Buczkowski — Urządzenie pracowni dla zajęć praktycznych (ciąg dalszy) — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 285-291.

Dr. T. Cyprian — Sporządzanie płynów fotograficznych — Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 179-182.

W. Czyżycki—Notes wieloskładkowy—Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 161-162.

P. Feinstein—Na marginesie bardzo ciekawej wystawy (wystawa prac wieczorowego kursu nauczycielskiego zajęć praktycznych z zakresu pomocy naukowych do nauki przyrody w klasie V) — Głos Warszawski Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 235-237.

St. Fortuna — Przykład korelacji zajęć praktycznych z rysunkiem—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 314-316.

St. Gabriel i J. Mazurek — Zajęcia praktyczne dziecka w szkole i w domu. Część 2 przystosowana do programu klasy III i IV, a częściowo V-tej szkoły powszechnej—Warszawa, J. Mazurek, Sosnowa 14, 1935 r. Str. 127.

B. Grajeta -Model konkursowy „Ju 15" — Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 175-178.

Inż. E. Habermann—Poradnik dla młodego technika — Bibljoteka Młodego Technika tom 2 — Poznań, księgarnia św. Wojciecha 1935 r. Str. 143.

K. Hanusz—Półka z szafeczką — Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 166-168.

Z. Jabłoński — Wyplatanie krzeseł—Młody Technik Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 197-198.

P. Jakubowicz—Prasa-prymityw—Młody Technik Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 147-148.

J. Klus—Wózek do kajaka—Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 168-169.

J. Koczut—Końcówki sznurów do radja — Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 178-179.

P. Kowaliszyn —Model balonu — Młody Technik Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 145-146.

M. Najgrakowska—Torebka plażowa—Roboty Kobiece Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 37-39. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

L. Rudawski—Lampy z mosiądzu—Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 170-174.

L. Rudawski—Taborety i stołeczki—Młody Technik Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 189-192.

Zb. Staliński—Motorek elektryczny—Młody Technik Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 154-155.

J. Stanek—Kilka słów o projektowaniu—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 291-294

J. Stanek—Koziołek — Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 174-175.

H. Staniszewska—Pajacyk—Roboty Kobiece Nr. 9, maj 1935 r. Str. 35-36. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

J. Sulczyński — Organizacja lekcji w pracowni—Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r, Str. 310-313.

W. Świerczyński — Biegacze — Młody Technik Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 194-196.

W. Świerczyński — Budowa aparatu fotograficznego na film zwojowy (dokończenie) — Młody Technik Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 158-160.

J. Urbańska — Pokrowiec na rakietę tenisową—Roboty Kobiece Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 31-32. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

J. Urbańska—Kapelusz szydełkowy—Roboty Kobiece Nr. 9, maj 1935 r. Str. 33-34. Dodatek do czasopisma „Młody Technik".

S. Wenderlich—Bielenie izby—Rysunek i Zajęcia. Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 302-304.

K. Wrzos — Wykończenie i polerowanie prac z drzewa—Młody Technik Nr. 9, maj 1935 r. Str. 163-166.

K. Wrzos—Budowa obozów harcerskich — Młody Technik Nr. 10, czerwiec 1935 r. Str. 185-189.

J. Zelek—Kajak szkolny, ćwiczebny, spacerowy i turystyczny—Bibljoteka Młodego Technika tom III — Poznań, księgarnia św. Wojciecha 1935 r. Str. 71.

J. Zieliński—Zajęcia praktyczne w szkole. Uwagi na marginesie wystawy prac uczniowskich, urządzonej na konferencji rejonowej w Maniewiczach — Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 135-137

E. Żak i A. Janik—Jak wykonać narzędzia ogrodnicze w szkole (ciąg dalszy) — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 294-296.

E. Żak i A. Janik—Narzędzia ogrodnicze—Młody Technik Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 150-152.

Z. Żerańska — Gospodarstwo domowe (ciąg dalszy) — Rysunek i Zajęcia Praktyczne Nr. 8, kwiecień 1935 r. Str. 319-321.

— — Praca w ogrodzie szkolnym i amatorskim — Ogrodnik Nr. 8, kwiecień, Nr. 9 i 10, maj i Nr. 11, czerwiec 1935 r.

— — Wskazówki w sprawie prowadzenia ogrodów szkolnych — Dziennik Urz. K. O. S. Krakowskiego Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 74-80.

Śpiew. Muzyka.

H. Błasikowa—Inscenizacja i ilustracja na lekcji śpiewu — Sprawy Nauczycielskie Nr. 8, maj 1935 r. Str. 321-326.

L. Chyliński—Powtarzanie pieśni—Śpiew w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 170-175.

Dr. E. Elsnerówna — Przyczynek do psychologji dziecka (w zastosowaniu do nauki muzyki) — Śpiew w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 158-160.

R. Gnus—Kultura i higiena głosu — vide Przedszkole.

K. Hławiczka — Kaszuby. Pieśni ludowe kaszubskie. Zebrał M. Kuhn — Bibljoteczka Pieśni Regjonalnych Nr. 3—Katowice 1935 r. Str. 32.

T. Mayzner—Kotek. Słowa J. Tuwima — Dodatek muzyczny do Nr. 9-go „Śpiewu w Szkole", maj 1935 r.

St. Niewiadomski — Jak powstaje pieśń chóralna (ciąg dalszy)—Chór Nr. 5, maj 1935 r. Str. 5-7.

J. Nowak — Głos nauczyciela i jego wpływ na śpiew klasowy i chóralny (dokończenie) — Śpiew w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 155-157.

F. Nowowiejski — Jak szumi Bałtyk (folklor kaszubski)—na chór mieszany. Słowa A. Bogusławskiego. I nagroda na konkursie muzycznym Ligi Morskiej i Kolonjalnej—Chór Nr. 5, maj 1935 r.

Fr. Piasek — Kujawiak — Dodatek muzyczny do Nr. 9-go „Śpiewu w Szkole", maj 1935 r.

M. Piotrowska — Kilka uwag w sprawie audycyj muzycznych w szkołach ogólnokształcących—Muzyka Polska Nr. 5, r. 1935 Str. 43-51.

Z. Prószyński—O tańcach ludowych kaszubskich—Śpiew w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 161-169.

Prof. Dr. J. Reiss—Chór i jego posłannictwo społeczne—Śpiewak Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 38-39 i Nr. 4, kwiecień. Str. 50-51.

B. Rottenstreich—Rozważania teoretyczne o muzykalności dzieci—Przegląd Społeczny Nr. 3, marzec 1935 r. Str. 57-60.

F. Sachse—O muzykalności ludu śląskiego — Miesięcznik Pedagogiczny Nr. 5, maj 1935 r. Str. 149-151.

K. Sikorski — Pierwsza brygada. Słowa T. Biernackiego — Dodatek muzyczny do Nr. 9 „Śpiewu w Szkole", maj 1935 r.

W. Żeleński—Morze—na chór męski—Chór Nr. 5, maj 1935 r.

Dr. J. Życzkowski — Krakowskie. Pieśni na 1, 2 lub 3 głosy—Bibljoteczka Pieśni Regjonalnych Nr. 4 — Katowice 1935 r. Str. 42.

Ćwiczenia cielesne.

F. Buchner—Pierwsza lekcja pływania w klasie I nowego gimnazjum — Dziennik Urz. K. O. S. Brzeskiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 214-217.

J. Gołębiewski—Organizowanie turniejów w grach sportowych. Praktyczne sposoby przeprowadzenia rozgrywek. Do użytku drużyn szkolnych i organizacyj młodzieżowych — Włocławek, Spółdzielcza Księgarnia Szkolna 1935 r. Str. 31.

A. Kalinowski—Jak urządzić boisko przy szkole (dokończenie) — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 267-270.

M. Krawczyk—Krótkie wycieczki szkolne (dla celów wychowania fizycznego)—Dziennik Urz. K. O. S. Warszawskiego Nr. 5, maj 1935 r. Str. 174-176.

M. Krawczyk—Międzyszkolne kluby sportowe—Start Nr. 9-10, maj 1935 r. Str. 19-20.

M. Krawczyk — Stopień za ćwiczenia cielesne — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 276-277.

M. Krawczyk—Zabawy w szkole powszechnej—Start Nr. 8, kwiecień 1935 r.

Dr. W. Osmolski—Teorja sprawności ruchowej—Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 175.

Państwowy Urząd W. F. i P. W.—Szkoła junaka. Podręcznik instruktora przysposobienia wojskowego. Służba. Wydanie drugie—Warszawa, Główna Księgarnia Wojskowa 1935 r. Str. 472.

K. Pietkiewicz—Nauka jazdy na nartach (ze szczególnem uwzględnieniem narciarstwa w szkole). Podręcznik metodyczny dla nauczycieli, uczniów i samouków — Warszawa, Nasza Księgarnia 1935 r. Str. 240.

Z. Prószyński—O tańcach ludowych kaszubskich. —vide Śpiew w szkole.

D. Rosenberg—Czy młodzież szkolna może należeć do klubów sportowych?—Start Nr. 7, kwiecień 1935 r. Str. 11—13.

D. Rosenberg—Budowa pływalni szkolnej—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 263-267.

W. Sikorski—Podział ćwiczeń ze stanowiska dydaktyki—Wychowanie Fizyczne Nr. 3--4, marzec - kwiecień 1935 r. Str. 140--145.

D. S.—Harce—syntezą wychowania harcerskiego —Dziennik Urz. K. O. S. Lubelskiego Nr. 9, maj 1935 r. Str. 330—331.

Dr. J. Titz—O konieczności wzmożenia opieki lekarskiej nad ćwiczącymi — Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 257-260.

Dr. J. Titz—Z czem należy się liczyć w pracy na powietrzu—Wychowanie Fizyczne w Szkole Nr. 9, maj 1935 r. Str. 260-263.

M. Wittekówna—Wychowanie fizyczne w służbie ideału—Zrąb Nr. 2/22, r. 1935 Str. 54-60.

Wiz. Z. Wyrobek—Zarys struktury organizacyjnej sportu w szkole—Wychowanie Fizyczne Nr. 1-2, styczeń luty 1935 r. Str. 12-21.

T. Zygler—Sport na terenie szkoły—Głos Nauczycielski Nr. 33, czerwiec 1935 r. Str. 628-630.

— —Myśli Marszałka Józefa Piłsudskiego o wychowaniu fizycznem i sporcie—Start Nr. 11-12, czerwiec 1935 r.

— — Wychowanie fizyczne w szkołach Rzeczypospolitej—Wychowanie Fizyczne Nr. 3-4, marzec - kwiecień 1935 r. Str. 117-126.

Dokształcanie młodocianych i dorosłych.

(Z powodu braku miejsca ukaże się w następnym n-rze).

Szkolnictwo zawodowe.

(Z powodu braku miejsca ukaże się w następnym n-rze).

Kształcenie kandydatów na nauczycieli i dalsze kształcenie nauczycieli czynnych.

J. Dąbrowski—Studja historyczne a kwalifikacje nauczycielskie — Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne Nr. 1-2, r. 1935 Str. 1-8 i oddzielna odbitka.

R. Ganszyniec—Ogniska metodyczne dla filologji klasycznej—Przegląd Klasyczny Nr. 1, r. 1935 Str. 7-12 i Nr. 2, Str. 65-83.

Z. Gryń—Nowe formy organizacyjne konferencyj rejonowych — Życie Szkolne Nr. 4, kwiecień 1935 r. Str. 145-162.

A. Hukowa-Handermanówna—O właściwą organizację pracy na konferencjach rejonowych — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 501-505.

E. Kamecki—Organizacja i planowanie pracy na konferencjach rejonowych. Referat wygłoszony na konferencji Inspektorów Szkolnych dnia 27 kwietnia 1935 r. w Równem — Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 6 czerwiec 1935 r. Str. 127-134.

St. Kamiński — O konferencjach rejonowych — Przyjaciel Szkoły Nr. 11, czerwiec 1935 r. Str. 505-512,

St. K. — Kursy wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych — Oświata i Wychowanie № 4. kwiecień 1935 r. Str. 262-270.

J. Menzel — O racjonalizację dokształcania zawodowego nauczycielstwa—Przyjaciel Szkoły № 11, czerwiec 1935 r. Str. 513-516.

H. Pohoska—Rola historji wychowania w kształceniu nauczycieli—Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne № 1-2, r. 1935 Str. 9-14 oraz oddzielna odbitka.

J. M. Rozwadowski—Język a literatura. Wartość nauki o języku dla ogólnego wykształcenia i wyrobienia człowieka—Przegląd Współczesny № 156, kwiecień 1935 r. Str. 3-18.

M. Rzewska—Reforma polonistyki — Pion № 18, maj 1935 r.

A. Szyperski — Bunt na polonistyce a szkoła średnia—Poradnik Językowy № 5, maj 1935 r. Str. 109-112.

Dr. K. Twardowski—Więcej filozofji!—Ruch Filozoficzny № 1-4, r. 1935 Str. 1-5 i Muzeum № 2-3, czerwiec 1935 r. Str. 58-63.

Al. Urbański — O właściwą atmosferę na konferencjach rejonowych—Przyjaciel Szkoły № 11, czerwiec 1935 r. Str. 497-500.

— —Konferencje rejonowe jako ośrodek samokształcenia i pracy nad realizacją programów szkoły powszechnej. Tezy przedyskutowane na konferencji Inspektorów Szkolnych Okręgu Szkolnego Łuckiego i przyjęte jako wytyczne -Dziennik Urz. K. O. S. Łuckiego Nr. 6, czerwiec 1935 r. Str. 134-135.

— — Konferencje rejonowe w Obwodzie Szkolnym Leszczyńskim w roku szkolnym 1934/35. Konferencje rejonowe w świetle ankiet — Leszno, Bibljoteka Pedagogiczna Nauczycielska Obwodu Szkolnego Leszczyńskiego 1935 r. Str. 34.

H. Rz.

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, Wolana 10, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego

Prenumerata roczna Dziennika Urzędowego wynosi 6 złotych, półrocznie 3 zł., kwartalnie 1 zł. 50 gr. Cena numeru pojedyńczego—60 gr. Należność należy wpłacać wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr. 30466.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona—zł. 80, 1/2 str.—zł. 45, 1/4 str.—zł. 25, 1/8 str. —zł. 15.

Tłoczono z polecenia Kuratora Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Polskiej Drukarni Artystycznej GRAFIKA, Wilno, Tatarska 22, telefon 13-69